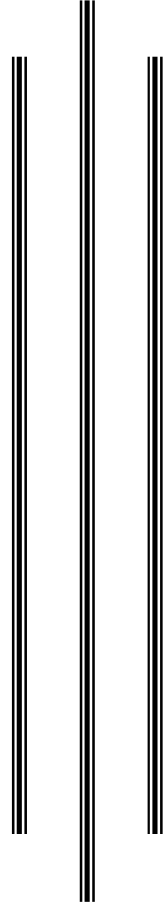

श्री ५ को सरकार

राष्ट्रीय सतर्कता केन्द्र

वार्षिक प्रतिवेदन

२०६१।६२

विषय सूची

<u>सि. नं.</u>	<u>विषय</u>	<u>पेज नं.</u>
१.	पृष्ठभूमि	१
२.	काम, कर्तव्य र अधिकार	२
३.	संगठन संरचना ,जनशक्ति र वजेट व्यवस्था	४
४	आ.व.२०६१।०६२ मा सम्पादित कार्यहरुको संक्षिप्त विवरण	५
५	भविष्यका कार्ययोजना	११
६	सुझावहरु	१३
७	उपसंहार	१८

अनुसूचि - क

अनुसूचि - ख

अनुसूचि - ग

अनुसूचि - घ

अनुसूचि -ङ

अनुसूचि -च

अनुसूचि -छ

भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको भूमिका

- शिव प्रसाद पराजुली
सह सचिव, रा.स.के.

परिचय (Introduction)

सर्वसाधारणको सुख, शान्ति र आर्थिक हितको निमित्त समाजमा आर्थिक अनुशासन, नैतिकता र सदाचार कायम राख्ने उद्देश्यले बनेको भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ बमोजिम भ्रष्टाचारजन्य कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्न तथा भ्रष्टाचार विरुद्धमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्न प्रधानमन्त्रीको प्रत्यक्ष रेखदेख र नियन्त्रणमा रहने गरी राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको स्थापना गर्न सक्ने व्यवस्था भए बमोजिम श्री ५ को सरकारको निर्णयानुसार २०५९।४।२७ मा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको स्थापना भएको छ।

प्रशासनिक तथा सार्वजनिक क्षेत्रका विभिन्न तहमा हुने ढिलासुस्ती, प्रशासनिक तथा आर्थिक अनियमितता लगायत भ्रष्टाचारजन्य अन्य क्रियाकलापहरूको प्रभावकारीरूपमा नियन्त्रण गरी सुशासनको प्रत्याभूति दिन निरोधात्मक (Preventive) र भ्रष्टाचार विरुद्ध प्रवर्द्धनात्मक (Promotional) कार्यहरू अन्तर्गत देहाय अनुसारका कार्यहरू राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रले गर्दै आएको छ।

क) सूचना संकलन तथा अन्वेषण

भ्रष्टाचारजन्य कार्यलाई प्रभावकारीरूपमा नियन्त्रण गर्न सूचना संकलन, अन्वेषण एवं भ्रष्टाचार सम्बन्धी प्राप्त कुनै जानकारी सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउने जिम्मेवारी केन्द्रलाई सुम्पिए अनुरूप श्री ५ को सरकारका विभिन्न निकायहरू र सार्वजनिक संस्थाहरूको नियमित रूपमा गर्नुपर्ने कार्य नगरिदिएको एवं अनियमितता र भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापहरूको सूचनाहरू विभिन्न माध्यमहरूबाट केन्द्रलाई प्राप्त हुने गरेको छ। यसको लागि केन्द्रमा हटलाइन टेलिफोनको (४२२४९०९) व्यवस्था गरी सूचना संकलन गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ। यस्तै केन्द्रमा रहेको फ्याक्स (४२९६७०६) र उजूरीपेटिका तथा हुलाक मार्फत पनि उजूरीहरू प्राप्त हुने गरेका छन्।

केन्द्रले अनुगमन गर्दा फेलापरेका तथ्य एवं पत्रपत्रिकामा प्रकाशित समाचारहरूलाई पनि सूचनाको रूपमा लिने गरेको छ ।

केन्द्रमा पर्न आएका उजुरी एवं प्राप्त भएका सूचनाहरूको सम्बन्धमा निकायमा पत्राचार गरी बुझ्ने वा स्थलगत रूपमा टोली पठाई प्रारम्भिक छानविन (Enquiry) गरी भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलाप भएको पाइएमा सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउने र अनियमितता भएको पाइएमा आवश्यकतानुसार सरोकारवालालाई सतर्क वा ध्यानाकर्षण गराउने गरिएको छ ।

ख. अनुगमन

सार्वजनिक सेवा प्रदान गर्ने सरकारी निकाय तथा सार्वजनिक संस्थाहरूद्वारा नियमित रूपमा कार्यसम्पादन भए नभएको सम्बन्धमा यस केन्द्रबाट विभाग तथा कार्यालयहरूको अनुगमनको कार्य गर्ने गरिन्छ । यसै सन्दर्भमा केन्द्रले काठमाडौं उपत्यकास्थित ३३ वटा विभागहरूको कार्यविधि कार्यान्वयनको अनुगमन गरेको छ । अनुगमनको सिलसिलामा विभागहरूको भौतिक सुविधा तथा वातावरण, गुनासो व्यवस्थापन, कर्मचारीको उपस्थिति, जिम्मेवारी बाँडफाँड, आन्तरिक संचार प्रणाली र निर्णय प्रक्रिया, अभिलेख व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति संरक्षण, वार्षिक कार्यक्रम र बजेट, बेरुजु सम्परीक्षण, सम्पत्ति विवरण अभिलेख तथा मातहत कार्यालय निरीक्षण अनुगमनको व्यवस्था लगायतका विषयमा अनुगमन गरिएको थियो । यसै सन्दर्भमा विभागीय प्रमुखहरू सम्मिलित एक गोष्ठीको आयोजना गरी विस्तृत प्रतिवेदन तयार गरियो र सो प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएका सुझावहरू कार्यान्वयनको निर्णय समेत लिइयो ।

काठमाडौं उपत्यका भित्रका काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर तीनै जिल्लाहरूको १२ वटा र उपत्यका बाहिरका १४ वटा जिल्लाका सरकारी कार्यालय एवम सार्वजनिक संस्थाहरूको अनुगमन गरिएको । ती कार्यालयहरूमा उजुरी पेटिका र नागरिक वडापत्र राखे नराखेको, सरसफाईको स्थिति, दरवन्दीको अवस्था, कर्मचारीको उपस्थिति बजेट तथा कार्यको प्रगति, बेरुजु फछ्यौट र जिन्सी, जनगुनासो व्यवस्थापन, भौतिक साधन श्रोतको अवस्था, अधिकार प्रत्योजन र अभिलेखको व्यवस्था र सेवाग्राहीले विना भ्रन्फट सरल र सुगम तरिकाले सेवा प्राप्त गर्न सके नसकेको सम्बन्धमा स्थलगत अनुगमन निरीक्षण गरियो । अनुगमन गरिएका कार्यालयहरूमा कार्यबोझ अनुसार दरवन्दीको व्यवस्था हुनुपर्ने, कार्यालयको रेकर्ड अभिलेख व्यवस्थापन तर्फ दराज, कम्प्यूटर जस्ता साधनहरूको व्यवस्था हुनुपर्ने विषय औल्याइएको छ । केही कार्यालयहरूको भवन परिसर र भौतिक अवस्था कार्यबोझ अनुरूपको हुनुपर्ने देखिएको छ ।

ग. सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिको सम्पत्ति विवरण तथा आयको अनुगमन

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रलाई सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिहरूको सम्पत्ति विवरण र आयको अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी भ्रष्टाचार निवारण ऐन २०५९ को दफा ३८ को खण्ड (ग) ले सुम्पिएको साथै श्री ५ को सरकार गृह मन्त्रालयले मिति २०५९।५।३ मा राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिले सम्पत्ति विवरण बुझाउने निकायहरू समेत तोकी दिएको छ ।

केन्द्रबाट सम्पत्ति विवरण बुझाए नबुझाएको अनुगमन गर्ने सिलसिलामा सम्पत्ति विवरण राख्ने जिम्मेवारी पाएका निकायहरूमा पत्राचार गरी विवरण लिने कार्य शुरु गरिएको छ । यस सम्बन्धमा निजामती र प्रहरी कितावखानाबाट प्राप्त हुन आएको विवरणबाट विशिष्ट श्रेणी र प्रथम श्रेणीका अधिकृतहरूले सम्पत्तिको विवरण बुझाएको, द्वितीय श्रेणीका अधिकृतहरूमध्ये अधिकांशले विवरण बुझाएका र बुझाउन बाँकी रहेकाहरूको विवरण लिन अनुगमन भैरहेको छ । यही सिलसिलामा केन्द्रले सम्पत्तिको विवरण बुझाउने बारेमा गोरखापत्रमा बैशाख ३० गते भ्रष्टाचार निवारण ऐन को दफा ५० को व्यवस्था बमोजिम गर्न गराउन सार्वजनिक सूचना समेत प्रकाशित गरेको थियो । श्री ५ का सरकारका सबै मन्त्रालयहरू, न्याय परिषद सचिवालय, सर्वोच्च अदालत, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, संसद सचिवालयहरूलाई पत्राचार गरी सम्पत्ति विवरण बुझाए नबुझाएको अनुगमन गर्दै गरिएको छ ।

जनपद प्रहरी तर्फ प्रहरी महानिरीक्षकदेखि प्रहरी निरीक्षकसम्मका दर्ज्यानी भएका अधिकृतहरूले सम्पत्तिको विवरण बुझाएको जानकारी प्राप्त भएको । सो बारे अन्य प्रहरी कर्मचारीहरूले पनि सम्पत्ति विवरण बुझाए/नबुझाएको विवरण माग गरिएको छ । त्यसरी नै सशस्त्र प्रहरी बल तर्फ पनि सशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षक देखि सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक सम्मका दर्ज्यानी भएका अधिकृतहरूले सम्पत्तिको विवरण बुझाएको जानकारी प्राप्त भएको छ ।

साथै, श्री ५ को सरकारको सेवाबाट अवकास पाई निवृत्तिभरण पाइरहेको व्यक्तिहरू पुनः सार्वजनिक लाभको पदमा अथवा सरकारी सेवामा पारिश्रमिक पाउने गरी श्री ५ को सरकारबाट नियुक्ति भएमा पारिश्रमिक र निवृत्तिभरण दुवै सुविधा एक साथ लिन नहुने भन्ने सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट निर्णयको जानकारी गराइएको छ । यस सम्बन्धमा यस केन्द्रले त्यस्तो दुवै सुविधा लिइरहेका पदाधिकारीहरूको विवरण लिने कार्य भइरहेको छ ।

घ. प्राविधिक परीक्षण

विकास निर्माणका काममा उचित गुणस्तरीयता कायम होस्, विकास निर्माणका आयोजनाहरु निर्दिष्ट लागतको परिधि मै समयमा सम्पन्न होऊन् साथै यस्ता आयोजनाहरुको कार्यान्वयनबाट सर्वसाधारणले अपेक्षित फल दीर्घकालसम्म प्राप्त गर्न सकून् भन्ने उद्देश्यले सार्वजनिक पूर्वाधार विकास निर्माण आयोजनाहरुको प्राविधिक परीक्षण गर्ने परिपाटीको थालनी केन्द्रबाट गरिएको छ । प्राविधिक परीक्षणका सन्दर्भमा देहाय बमोजिम कार्यहरु केन्द्रबाट सम्पादन भएका छन् :

सार्वजनिक निर्माण कार्यको प्राविधिक परीक्षण हाम्रो देशका लागि नयाँ विषयवस्तु भएकोले त्यसका लागि आवश्यक पर्ने जनशक्तिलाई दक्ष बनाउने उद्देश्यले सार्वजनिक सेवामा कार्यरत एवं निजी क्षेत्रका इन्जिनियरहरु समेतलाई समावेश गरी तेश्रो चरणमा १८ जनालाई प्राविधिक परीक्षण सम्बन्धी प्रशिक्षण प्रदान गरी हालसम्म जम्मा ५४ जना प्राविधिकहरु तयार गरिसकिएको ।

सिंचाई तथा ग्रामिण सडक आयोजनाको प्राविधिक परीक्षणका लागि प्राविधिक परीक्षण निर्देशिका (Technical Audit Manual) तयार गरिएको ।

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र कै जनशक्तिद्वारा सडक डिभिजन कार्यालय, ललितपुर अन्तर्गत र सडक डिभिजन कार्यालय, भक्तपुर अन्तर्गतका आयोजनाहरुको प्राविधिक परीक्षण कार्य सम्पन्न गरिएको ।

केन्द्रमा प्राप्त उजुरी तथा अन्य किसिमले प्राप्त सूचनाका आधारमा विभिन्न सार्वजनिक विकास निर्माण कार्यको आकस्मिक निरीक्षण र परीक्षण गर्ने पद्धतिको शुरु गरिएको ।

(यस अन्तर्गत पशुपति क्षेत्र अन्तर्गत निर्माण कार्य, बाग्लुङ - जोमसोम सडक अन्तर्गत पर्ने वेनी पुल तथा उपत्यकाभिन्नका आयोजनाहरु निरीक्षण गरिएको)

यस केन्द्रले निजीस्तरको प्राविधिक परीक्षकलाई नियुक्त गरी श्री ५ को सरकारको (राष्ट्रिय योजना आयोग मार्फत प्राप्त) बजेट उपयोग गरी विभिन्न छ वटा आयोजना र विश्व बैंकको सहयोगमा संचालित रोड मेन्टेनेन्स एण्ड डेभेलपमेन्ट प्रोजेक्ट (RMDP) अन्तर्गत ४ वटा आयोजनाका प्राविधिक परीक्षण सम्पन्न गरिएको र रोड मेन्टेनेन्स एण्ड डेभेलपमेन्ट प्रोजेक्ट अन्तर्गत थप ३ वटा आयोजनाको प्राविधिक परीक्षण कार्य सम्पन्न भै प्रतिवेदन तयारी कार्य भैरहेको छ ।

एसियाली विकास बैंकको प्राविधिक सहायतामा सिंचाई, पूर्वाधार सडक तथा खानेपानी तर्फका १० वटा आयोजनाको प्राविधिक परीक्षणका लागि लागत तथा कार्य विवरण स्वीकृत भै

सकेको र निकट भविष्यमै प्राविधिक परीक्षक नियुक्त गरी प्राविधिक परीक्षण गर्ने गरी तयारी गरिएको छ । चालु आ.व.मा २० आयोजनाको प्राविधिक परीक्षण र १० आयोजनाको आकस्मिक निरीक्षण/परीक्षण गर्ने कार्य लक्ष्य रहेको छ ।

ड. जनचेतना अभिवृद्धि सम्बन्धि कार्यक्रम

भ्रष्टाचार विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम संचालन गर्नु केन्द्रको प्रमुख कार्यमध्येमा पर्दछ । भ्रष्टाचार विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले केन्द्रले अधिराज्यका विभिन्न जिल्लाहरूमा सरकारी निकाय एवं सार्वजनिक संस्थाका प्रमुखहरू, नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरू, पत्रकारहरू, बुद्धिजीवीहरू सहभागी गराई कार्यपत्रहरू प्रस्तुत गरी गोष्ठी आयोजना गर्ने गरेको छ । यस अवधिमा झापा, बाँके, सोलुखुम्बु, जुम्ला, बागलुङ, र मुस्ताङ गरी ६ जिल्लामा जनचेतना अभिवृद्धि गोष्ठी संचालन गरिएको थियो । साथै केन्द्र र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको संयुक्त तत्वावधानमा पोखरामा दुई दिने क्षेत्रीय गोष्ठीको समेत आयोजना गरिएको थियो । उक्त कार्यक्रममा सरकारी तथा गैर सरकारी निकायका प्रमुख तथा प्रतिनिधि, नागरिक समाज, पत्रकार तथा निजी क्षेत्रका व्यवसायीहरूको समेत सहभागिता रहेको थियो । गोष्ठीमा विभिन्न कार्यपत्र समेत प्रस्तुत गरिएको र गोष्ठीको अन्त्यमा पोखरा संकल्प समेत पारित गरिएको थियो । यस किसिमका गोष्ठीहरूबाट प्राप्त हुने महत्वपूर्ण सुझावहरूलाई केन्द्रले मार्गदर्शनको रूपमा लिने गरेको छ । चालु आ.व. मा भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धी डकुमेन्ट्री तयार गर्ने, दोहोरी गीत प्रतियोगिता, कार्टुन चित्र प्रतियोगिता, निबन्ध प्रतियोगिता, प्रवचन, १० जिल्लामा गोष्ठी, केन्द्रीय गोष्ठी, रेडियो कार्यक्रम जस्ता कार्यहरू गर्ने लक्ष्य रहेको छ ।

च. भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा संलग्न सरकारी निकाय, गैरसरकारी निकाय एवं नागरिक समाज संग समन्वय एवं सहकार्य

भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा कार्यरत विभिन्न सरकारी निकायहरू भ्रष्टाचार नियन्त्रण शाही आयोग, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग तथा नागरिक समाज - ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनल, प्रो पब्लिक, रिमेक जस्ता निकायसंग समन्वय एवं सहकार्य गरी भ्रष्टाचार न्यूनिकरण गर्ने कार्यमा केन्द्र क्रियाशील रही आएको छ ।

भ्रष्टाचार नियन्त्रण शाही आयोगबाट केन्द्रमा पठाएका उजूरीहरुको स्थलगत रुपमै जाँचबुझ गरी प्रतिवेदन पठाइने गरेको ।

भ्रष्टाचार नियन्त्रण शाही आयोगमा केन्द्रका कर्मचारीहरु काजमा पठाइएको ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट केन्द्रलाई प्राप्त उजूरी उपर अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन पठाउने गरेको र केन्द्रमा परेका उजूरीहरु पनि आवश्यक कारवाहीको लागि आयोगमा पठाउने गरिएको ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको निर्देशन बमोजिम केन्द्रबाट श्री ५ को सरकारको ३३ वटा विभागहरुको विभागीय कार्यविधि कार्यान्वयनको अनुगमन गरिएको । कार्यविधि कार्यान्वयनको स्थिति बारे श्री ५ को सरकारका सचिव एवं विभागीय प्रभुखहरुलाई आमन्त्रण गरी केन्द्र र आयोगको संयुक्त आयोजनामा गोष्ठी आयोजना गरिएको छ ।

नागरिक समाजको समेत सहयोगमा उत्कृष्ट निकाय घोषणा सम्बन्धमा आवश्यक मापदण्ड (सूचकांक) तयार गर्ने कार्य भइरहेको ।

भ्रष्टाचार विरुद्ध निरोधात्मक कार्यक्रमहरु (Preventive Measures) संचालन गर्ने सम्बन्धमा नागरिक समाजसंग मासिक रुपमा छलफल एवं विचार विमर्श गर्ने कार्य शुरु गरिएको ।

छ. राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको नियमावली तर्जुमा

भ्रष्टाचार निवारण ऐनले केन्द्रलाई तोकेको कार्यहरु सरल, स्पष्ट र व्यवस्थित रुपमा संपादन गर्न नियमावलीको आवश्यकता महसूस गरी केन्द्रले नियमावलीको मस्यौदा तयार गरी श्री ५ को सरकार (मन्त्रिपरिषद) को स्वीकृतिको लागि प्रधानमंत्री एवं मन्त्रिपरिषदको कार्यालयमा पठाइएको र तत्सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरु (राष्ट्रिय योजना आयोग, भौतिक योजना मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय र न्याय, कानून तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय)को सहमति लिने कार्य भैरहेको ।

भ्रष्टाचार विरुद्ध निरोधात्मक र प्रवर्द्धनात्मक विधिहरु अपनाएर सुशासनको प्रत्याभूति गराउने उद्देश्यले यस केन्द्रले संचालन गरेका कार्यले मात्र समाजमा आर्थिक अनुशासन, नैतिकता र सदाचार पूर्ण रुपले कायम राख्न सकिन्छ भन्न मिल्दैन । स्थानीय स्तरमा आमजनतालाई सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले कार्यरत स्थानीय निर्वाचित निकायहरु, स्थानीय प्रशासनिक निकायहरु, सार्वजनिक संस्थाका स्थानीय निकायहरु र राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाका स्थानीय निकायहरुले निष्पक्षता, पारदर्शिता, जवाफदेहिता, सामाजिक न्याय जस्ता सुशासनका मुलभूत तत्वहरुलाई आत्मसात गर्दै इमान्दारी पूर्वक सेवा प्रदान गर्ने र नागरिक समाजले सेवा प्रदायकबाट इमान्दारीपूर्वक पारदर्शी रुपमा सेवा प्रदत्त भए नभएको निगरानी राख्न सक्ने र नभएको अवस्थामा वहश पैरवी गर्न सक्ने क्षमताको विकास गर्न आम जनतालाई प्रशिक्षित गर्नुको साथै सेवा प्रदायक र नागरिक समाज बिच समन्वय र सहकार्यको विस्तार र विकास गर्दै जान सकेमा भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा अपेक्षित सफलता प्राप्त हुन सक्ने देखिन्छ ।

✽ - समाप्त - ✽

१. पृष्ठभूमि :-

सर्वसाधारणको सुख, शान्ति र आर्थिक हितको निमित्त समाजमा आर्थिक अनुशासन, नैतिकता र सदाचार कायम राख्ने उद्देश्यले बनेको भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ बमोजिम भ्रष्टाचारजन्य कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्न तथा भ्रष्टाचार विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्न प्रधानमन्त्रीको प्रत्यक्ष रेखदेख र नियन्त्रणमा रहने गरी राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको स्थापना गर्न सक्ने व्यवस्था भए बमोजिम श्री ५ को सरकारको निर्णयानुसार २०५९।४।२७ मा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको स्थापना भएको हो ।

नवस्थापित यस केन्द्रले मूलतः प्रशासनिक तथा सार्वजनिक क्षेत्रका विभिन्न तहमा हुने ढिलासुस्ती, प्रशासनिक तथा आर्थिक अनियमितता, राजश्व चुहावट लगायत भ्रष्टाचारजन्य अन्य क्रियाकलापहरुको प्रभावकारीरूपमा नियन्त्रण गरी सुशासनको प्रत्याभूति दिन निरोधात्मक, सचेतनात्मक तथा प्रवर्द्धनात्मक (Preventive & Promotional) कार्यहरु गर्दै आइरहेको छ ।

२. काम, कर्तव्य र अधिकार :-

भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ३८ बमोजिम यस केन्द्रलाई तोकिएका काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहेका छन्:-

काम ,कर्तव्य :-

- श्री ५ को सरकारका मन्त्रालय, विभाग, कार्यालय र सार्वजनिक संस्थाबाट सम्पादन हुनु पर्ने कार्यहरु नियमित रुपमा भए नभएको विषयमा सूचना संकलन गर्ने ।
- श्री ५ को सरकारका मन्त्रालय, विभाग, कार्यालय वा सार्वजनिक संस्थाबाट नियमितरुपमा हुनुपर्ने कार्य भएको नपाइएमा त्यस्ता निकायलाई सो विषयमा सतर्क गर्ने ।
- सार्वजनिक पद धारण गरेको ब्यक्तिले प्रचलित कानून बमोजिम दिएको सम्पति विवरण र आयको अनुगमन गर्ने ।
- भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धमा अपनाउनु पर्ने नीति, रणनीति र तत् सम्बन्धी कानूनमा कुनै सुधार गर्नु पर्ने देखिएमा श्री ५ को सरकारलाई आवश्यक सुझाव दिने ।
- श्री ५ को सरकारका मन्त्रालय, विभाग, कार्यालय वा सार्वजनिक संस्थामा उजूरी पेटिका राख्ने ब्यवस्था मिलाउने ।
- भ्रष्टाचार रोकथाम गर्ने उद्देश्यले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकायलाई कुनै सुझाव वा निर्देशन दिने ।
- भ्रष्टाचार सम्बन्धी कसूरमा अनुसन्धान गर्ने निकाय वा पदाधिकारीबाट भ्रष्टाचार सम्बन्धी आवश्यक विवरण वा सूचना प्राप्त गरी अद्यावधिक गराई राख्ने ।
- भ्रष्टाचार सम्बन्धी प्राप्त कुनै जानकारी सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउने ।
- भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धमा आईपर्ने अन्य काम गर्ने वा गराउने ।
- श्री ५ को सरकारले तोकेका अन्य काम गर्ने वा गराउने ।

अधिकार :-

- श्री ५ को सरकारका मन्त्रालय, विभाग, कार्यालय वा सार्वजनिक संस्थाबाट नियमितरुपमा हुनु पर्ने कार्य भएको नपाइएमा त्यस्ता निकायलाई सो विषयमा सतर्क गराउने ।
- भ्रष्टाचार हुन सक्ने स्थान वा काममा नियमित निगरानी राख्ने, छड्के जाँच र अन्वेषण गर्न आवश्यक ब्यवस्था मिलाउने ।
- भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धमा अपनाउनु पर्ने नीति, रणनीति र तत् सम्बन्धी कानूनमा कुनै सुधार गर्नु पर्ने देखिएमा श्री ५ को सरकारलाई आवश्यक सुझाव दिने ।
- भ्रष्टाचार रोकथाम गर्ने उद्देश्यले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकायलाई कुनै सुझाव वा निर्देशन दिने ।
- भ्रष्टाचार सम्बन्धी कसूरमा अनुसन्धान गर्ने निकाय वा पदाधिकारीबाट भ्रष्टाचार सम्बन्धी आवश्यक विवरण वा सूचना प्राप्त गरी अद्यावधिक गराई राख्ने ।
- भ्रष्टाचार सम्बन्धी प्राप्त कुनै पनि जानकारी सम्बन्धित निकायमा कारवाहीका लागि लेखी पठाउने ।

- श्री ५ को सरकारबाट स्वीकृत भएको भ्रष्टाचार विरुद्धको नीति तथा रणनीतिको कार्य योजना २०६० अन्तर्गत यस केन्द्रलाई निम्न कार्यहरु समेत तोकिएका छन् :

क्र.स.	रणनीति	गर्नुपर्ने कार्यहरु	कैफियत
१.	सार्वजनिक निर्माण कार्यलाई व्यवस्थित, मितव्ययी र पारदर्शी बनाइनेछ ।	सार्वजनिक निर्माणको गुणस्तरीयता कायम गर्ने तथा यसमा संलग्न व्यक्तिहरुलाई सदाचारभित्र राख्न राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रमा प्राविधिक परीक्षण (Technical Audit) महाशाखा खडा गरी प्रभावकारी परीक्षणको व्यवस्था गर्ने ।	वि.सं. २०६० सालमा केन्द्रमा प्राविधिक परीक्षण महाशाखा स्थापना भई विकास आयोजनाहरुको प्राविधिक परीक्षणको कार्य शुरु भइसकेको ।
२.	कर्मचारी प्रशासनलाई जनमुखी, गुणस्तरीय, सक्षम, निष्पक्ष, प्रभावकारी, पारदर्शी र उत्तरदायी बनाई प्रशासनयन्त्रको सवलीकरण गर्ने ।	नागरिक समाज समेतको सहभागितामा भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा उल्लेखनीय छवि प्रस्तुत गर्ने विभाग/निकाय/कार्यालयहरुको मूल्याङ्कन गरी वर्षको "उत्कृष्ट निकाय" घोषणा गर्ने ।	मूल्यांकनको मापदण्डलाई अन्तिमरूप दिने कार्य भइरहेको ।
३.	भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्न तथा आर्थिक अनुशासन कायम गर्न स्थापित संवैधानिक तथा अन्य सरकारी निकायहरुको संस्थागत क्षमता सुदृढ गरी भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारी तुल्याइनेछ ।	राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रलाई आवश्यक स्रोत साधनको व्यवस्था गरी सक्षम र सुदृढ तुल्याउने र प्राप्त सम्पत्ति विवरण प्रचलित कानून बमोजिम छानवीन गरी आवश्यक कारवाहीको लागि सम्बन्धित निकायहरुमा लेखी पठाउने ।	सार्वजनिक पदधारण गरेका व्यक्तिले संपत्ति विवरण सम्बन्धित निकायमा बुझाए नबुझाएको जानकारी सम्बन्धित निकायबाट लिई जाँचबुझ गर्ने कार्य भइरहेको ।
४.	सरकारी, सार्वजनिक तथा गुठी जग्गाको व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाई भूमि प्रशासन सम्बन्धि कार्यमा हुने भ्रष्टाचारलाई निरुत्साहित तुल्याउने ।	<ul style="list-style-type: none"> अधिराज्यभरका सरकारी सार्वजनिक तथा गुठी जग्गाहरुको अभिलेख अद्यावधिक गरी गुठी संस्थान र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । सरकारी सार्वजनिक तथा गुठी जग्गाको व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाई जग्गा हडप्ने प्रवृत्तिलाई कडाइका साथ नियन्त्रण गर्ने । 	सम्बन्धित मन्त्रालय संग समन्वय गर्ने गरिएको ।

३. संगठनात्मक संरचना ,जनशक्ति तथा बजेट व्यवस्था :

यस केन्द्रका प्रमुख अधिकृतको प्रत्यक्ष मातहतमा २ वटा महाशाखाहरु – प्राविधिक परीक्षण महाशाखा र प्रशासन तथा अनुगमन महाशाखा रहेका छन् । यी महाशाखा अन्तर्गत ७ वटा विभिन्न शाखाहरु रहेका छन् । (संगठन तालीका परिशिष्ट "क" मा दिइएको छ ।)

राजपत्रांकित विशिष्ट श्रेणीको प्रमुख अधिकृतको पद सहित केन्द्रमा विभिन्न पद र श्रेणीका गरी ५५ जनाको स्थायी दरवन्दी स्वीकृत रहेको छ । उक्त पदहरुमध्ये ३० पद अधिकृतस्तर र २५ पद सहायकस्तरका रहेका छन् । ३० अधिकृत पदमध्ये १६ पद प्रशासनिक र १४ पद प्राविधिक अधिकृतहरुको रहेको छ । प्रशासन तर्फ २ अधिकृत र प्राविधिक तर्फ ७ अधिकृतहरुको पद हाल रिक्त रहेको छ । यसै गरी सहायकस्तरका कर्मचारीमध्ये १२ पद प्रशासनिक र १३ पद प्राविधिक कर्मचारीहरुको रहेको छ । सहायक कर्मचारी तर्फ प्रशासन तर्फका ३ पद र प्राविधिक तर्फका ४ पद रिक्त रहेका छन् । यसका अतिरिक्त चालक, पियन, पाले, स्वीपर, माली गरी जम्मा २० जनाको सेवा केन्द्रले करारमा लिन सक्ने व्यवस्था रहेको छ । एक जना चालकको पद बाहेक सबै पद करार सेवा अन्तर्गत पदपूर्ति गरिएको छ । साथै फाजिल दरवन्दीमा रही ६ जना निजामती कर्मचारी र साविक विशेष प्रहरी विभाग खारेज भई श्री ५ को सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को २०६१११७ को निर्णयानुसार ६६ जना प्रहरी कर्मचारी काजमा कार्यरत छन् । (विस्तृत दरवन्दी विवरण परिशिष्ट "ख" मा उल्लेख गरिएको छ ।)

यस केन्द्रलाई गत आर्थिक वर्षमा रु. १ करोड ४८ लाख ९० हजार विनियोजन भएकोमा रु. ९८ लाख ९५ हजार खर्च भएको छ । चालू आर्थिक वर्ष २०६२/६३ मा केन्द्रको लागि रु. १ करोड ८२ लाख ८३ हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ । (विस्तृत विवरण परिशिष्टमा ग मा उल्लेख गरिएको छ ।)

४) आ.व.२०६१।०६२ मा सम्पादित कार्यहरूको संक्षिप्त विवरण :-

यस केन्द्रबाट आ.व.२०६१।०६२ मा भएका मुख्य मुख्य कार्यहरूको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

क) सूचना संकलन तथा अन्वेषण

केन्द्रमा विभिन्न माध्यमबाट (हुलाक,टेलिफोन,पत्रपत्रिका आदि) प्राप्त हुने उजुरी एवं सूचनाहरूको सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायमा पत्राचार गरी बुझ्ने वा स्थलगत रूपमा टोली पठाई प्रारम्भिक छानवीन(Enquiry) गरी भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलाप भएको पाइएमा सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउने र अनियमितता भएको पाइएमा आवश्यकतानुसार सरोकारवालालाई सतर्क वा ध्यानाकर्षण गराउने गरिएको छ । (यस क्षेत्रमा भएका कार्यहरूको विश्तृत विवरण परिशिष्ट घ मा उल्लेख गरिएको छ ।)

- गत आ. व.०६०।६१ वाट जिम्मेवारी सर्न आएका उजुरी : ४५
यस आ.व. ०६१।०६२ मा परेका उजुरी :१७९
जम्मा उजुरी :२२४
- भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापहरूवारे सूचनाहरू प्राप्त गर्न केन्द्रमा हटलाइन टेलिफोनको (४२२४९०१) व्यवस्था गरिएको ।

ख. अनुगमन

सरकारी निकाय तथा सार्वजनिक संस्थाहरूद्वारा नियमित रूपमा कार्यसम्पादन भए नभएको सम्बन्धमा केन्द्रबाट समय समयमा विभिन्न कार्यालयहरूमा टोलीहरू खटाई केन्द्रले अनुगमन कार्य गर्दै आइरहेको छ । यस क्षेत्रमा देहाय वमोजिमका कार्यहरू भएका छन् (विश्तृत विवरण परिशिष्ट ड मा समावेश गरिएको छ ।)

- ३३ वटा विभागहरूको अनुगमन कार्य समाप्त भएको । अनुगमनको सिलसिलामा विभागहरूको भौतिक सुविधा तथा वातावरण, गुनासो व्यवस्थापन, कर्मचारीको उपस्थिति, जिम्मेवारी बाँडफाँड, आन्तरिक संचार प्रणाली र निर्णय प्रक्रिया, अभिलेख व्यवस्थापन तथा सम्पत्ती संरक्षण, वार्षिक कार्यक्रम र बजेट, बेरुजु सम्परीक्षण, सम्पत्ती विवरण अभिलेख तथा मातहत कार्यालय निरीक्षण अनुगमनको व्यवस्था लगायतका विषयमा अनुगमन गरिएको थियो ।

- उपत्यकाका १३ र उपत्यका बाहिरका १११ वटा कार्यालयहरूको अनुगमन निरीक्षण गरिएको ,अनुगमनबाट देखिएका कमी कमजोरीहरू हटाई सुधार गर्न सम्बन्धित तालुक कार्यालयहरूमा लेखी पठाइएको छ ।
- श्री ५ को सरकारका १५ वटा विभागहरूको हाजिरी छड्के गरी अनुपस्थित कर्मचारीहरूलाई नि.से.नि. अनुसार कारवाही गर्न सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाइएको ।
- केन्द्रमा काज आएका प्रहरी कर्मचारीहरूलाई सार्वजनिक निकायबाट पदान भैरहेको सेवा प्रवाह सम्बन्धमा सूचना संकलन गर्न काठमाण्डौ, ललितपुर र भक्तपुरका सबै निर्वाचन क्षेत्रमा परिचालन गरिएको ।

ग. सार्वजनिक पदधारण गरेका व्यक्तिको सम्पत्ति विवरण तथा आयको अनुगमन

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रलाई सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिहरूको सम्पत्ति विवरण र आयको अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ३८ (ग) ले सुम्पिएको तथा श्री ५ को सरकार गृह मन्त्रालयले मिति २०५९।१।३ मा राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिले सम्पत्ति विवरण बुझाउने निकायहरू समेत तोकी दिएको छ ।

श्री ५ का सरकारका सबै मंत्रालयहरू, न्याय परिषद सचिवालय, सर्वोच्च अदालत, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, संसद सचिवालयहरूलाई पत्राचार गरी सम्पत्ति विवरण बुझाए नबुझाएको सम्बन्धमा अनुगमन गरिएको छ । जनपद प्रहरी तर्फ प्रहरी महानिरीक्षकदेखि प्रहरी निरीक्षकसम्मका दर्ज्यानी भएका अधिकृतहरूले सम्पत्ति विवरण बुझाएको जानकारी प्राप्त भएको र अन्य प्रहरी कर्मचारीहरूले पनि सम्पत्ति विवरण बुझाए/नबुझाएको विवरण माग गरिएको छ । त्यसरी नै सशस्त्र प्रहरी बल तर्फ पनि सशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षक देखि सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक सम्मका दर्ज्यानी भएका अधिकृतहरूले सम्पत्ति विवरण बुझाएको जानकारी प्राप्त भएको छ । साथै, श्री ५ को सरकारको सेवाबाट अवकास पाई निवृत्तिभरण पाइरहेको व्यक्तिहरू पुनः सार्वजनिक लाभको पदमा अथवा सरकारी सेवामा पारिश्रमिक पाउने गरी श्री ५ को सरकारबाट नियुक्ति भएमा पारिश्रमिक र निवृत्तिभरण दुवै सुविधा एक साथ लिन नहुने व्यवस्थाका सम्बन्धमा यस केन्द्रले त्यस्तो दुवै सुविधा लिइरहेका पदाधिकारीहरूको विवरण लिने कार्यको थालनी गरेको छ ।

घ. जनचेतना अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम :

भ्रष्टाचार विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने किसिमका कार्यक्रमहरूको संचालन गर्नु केन्द्रको प्रमुख कार्यक्षेत्र पर्दछ । यसका लागि केन्द्रले अधिराज्यका विभिन्न जिल्लाहरूमा सरकारी निकाय एवं सार्वजनिक संस्थाका प्रमुखहरू, नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरू, पत्रकारहरू, बुद्धिजीवीहरू सहभागी गराई कार्यपत्रहरू प्रस्तुत गरी गोष्ठी,सेमिनार,छलफल कार्यक्रमहरूको आयोजना गर्ने गरेको छ । यस क्षेत्रमा देहाय बमोजिमका कार्यहरू भएका छन् (विश्तृत विवरण परिशिष्ट च मा समावेश गरिएको छ ।)

- ❖ स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार केन्द्रको एकल आयोजनामा ८ वटा जिल्लास्तरीय गोष्ठी तथा एउटा क्षेत्रीयस्तरको गोष्ठी सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ केन्द्र र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको संयुक्त आयोजनामा पोखरामा क्षेत्रीय गोष्ठी सम्पन्न भएको ।
- ❖ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको संयुक्त आयोजनामा विभाग स्तरीय कार्यविधि कार्यान्वयन गोष्ठी , २०६२ काठमाण्डौको होटल हिमालयमा मिति २०६२।३।१७ मा सम्पन्न भएको ।
- ❖ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले संचालन गरेका विराटनगर, विरगंजका क्षेत्रीय गोष्ठीहरूमा केन्द्रले कार्यपत्र प्रस्तुत गरेको ।

ङ. प्राविधिक परीक्षण :

विकास निर्माणका काममा उचित गुणस्तरीयता कायम होस्, विकास निर्माणका आयोजनाहरू निर्दिष्ट लागतको परीधिभिन्नै समयमानै सम्पन्न होऊन् साथै यस्ता आयोजनाहरूको कार्यान्वयनबाट सर्वसाधारणले अपेक्षित फल दीर्घकालसम्म प्राप्त गर्न सकून् भन्ने उद्देश्यले सार्वजनिक विकास निर्माण आयोजनाहरूको प्राविधिक परीक्षण गर्ने गरिएको छ । प्राविधिक परीक्षणका सन्दर्भमा यस आ.व.मा देहाय बमोजिमका कार्यहरू केन्द्रबाट सम्पादन भएका छन् जसको विश्तृत विवरण परिशिष्ट छ मा समावेश गरिएको छ ।

- सडक, खानेपानी, आवास, भवन आदि विषयसंग सम्बन्धित अनुगमन निर्देशिकाहरूको परिमार्जन गरिएको ।
- काठमाण्डौ र ललितपुरका सडक डिभिजनमा प्राविधिक परीक्षण गरिएको ।
- RMDP कार्यक्रम अन्तरगत ४ वटा सडक आयोजनाहरूको प्राविधिक परीक्षण सम्पन्न भएको ,अन्य ३ वटा आयोजनाहरूको प्राविधिक परीक्षण संचालन भैरहेको तथा १० वटा आयोजनाको प्राविधिक परीक्षण गर्न लागत अनुमान तथा कार्य विवरण (T.O.R.) स्वीकृत भई ए.डि.वि. वाट समर्थन प्राप्त भैसकेको ।

- सार्वजनिक निर्माण कार्यको प्राविधिक परीक्षण हाम्रो देशका लागि नयाँ विषयवस्तु भएकोले त्यसका लागि आवश्यक पर्ने जनशक्तिलाई दक्ष बनाउने उद्देश्यले सार्वजनिक सेवाका एवं निजी क्षेत्रका इन्जिनियरहरु समेतलाई समावेश गरी तेश्रो चरणमा १८ जनालाई प्राविधिक परीक्षण सम्बन्धी प्रशिक्षण प्रदान गरी हालसम्म जम्मा ५४ जना प्राविधिकहरु तयार गरिसकिएको ।
- सिंचाई तथा ग्रामीण सडक आयोजनाको प्राविधिक परीक्षणका लागि प्राविधिक परीक्षण निर्देशिका (Technical Audit Manual) तयार गरिएको ।
- राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रकै जनशक्तिद्वारा सडक डिभिजन कार्यालय, ललितपुर अन्तर्गत र सडक डिभिजन कार्यालय, भक्तपुर अन्तर्गतका आयोजनाहरुको प्राविधिक परीक्षण कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- केन्द्रमा प्राप्त उजूरी तथा अन्य किसिमले प्राप्त सूचनाका आधारमा विभिन्न सार्वजनिक विकास निर्माण कार्यको आकस्मिक निरीक्षण र परीक्षण गर्ने पद्धतिको शुरुवात गरिएको । (यस अन्तर्गत पशुपति क्षेत्र अन्तर्गतको निर्माण कार्य, बाग्लुङ - जोमसोम सडक अन्तर्गत पर्ने वेनी पुल तथा उपत्यकाभित्रका आयोजनाहरु निरीक्षण गरिएको)

च. भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा संलग्न सरकारी निकाय, गैरसरकारी निकाय एवं नागरिक समाज संग समन्वय एवं सहकार्य:

भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा कार्यरत विभिन्न सरकारी निकायहरु – भ्रष्टाचार नियन्त्रण शाही आयोग, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग तथा नागरिक समाज - ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनल, प्रो पब्लिक, रिमेक जस्ता निकायसंग समन्वय एवं सहकार्य गरी भ्रष्टाचार न्यूनिकरण गर्ने कार्यमा केन्द्र क्रियाशील रही आएको छ ।

- भ्रष्टाचार नियन्त्रण शाही आयोगबाट केन्द्रमा प्राप्त उजूरीहरु स्थलगत रुपमै जाँचबुझ गरी प्रतिवेदन पठाइने गरेको ।
- भ्रष्टाचार नियन्त्रण शाही आयोगमा केन्द्रका कर्मचारीहरु काजमा पठाइएको ।
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट केन्द्रलाई प्राप्त उजूरी उपर अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन पठाउने गरेको र केन्द्रमा परेका उजूरीहरु उपर छानवीन गरी आवश्यक कारवाहीको लागि आयोगमा पठाउने गरिएको ।

- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको निर्देशन बमोजिम केन्द्रबाट श्री ५ को सरकारको ३३ वटा विभागहरूको विभागीय कार्यविधि कार्यान्वयनको अनुगमन गरिएको । कार्यविधि कार्यान्वयनको स्थिति बारे श्री ५ को सरकारका सचिव एवं विभागीय प्रमुखहरूलाई आमन्त्रण गरी केन्द्र र आयोगको संयुक्त आयोजनामा गोष्ठी आयोजना गरिएको र सो गोष्ठीलाई श्री ५ को सरकारको तर्फबाट मन्त्रिपरिषदका सम्माननीय उपाध्यक्षज्यूले प्रमुख अतिथिको रूपमा संबोधन गर्नुभएको ।
- नागरिक समाजको समेत सहयोगमा उत्कृष्ट निकाय घोषणा सम्बन्धमा आवश्यक मापदण्ड (सूचकांक) तयार गर्ने कार्य भइरहेको ।
- भ्रष्टाचार विरुद्ध निरोधात्मक कार्यक्रमहरू (Preventive Measures) संचालन गर्ने सम्बन्धमा नागरिक समाजसंग मासिक रूपमा छलफल एवं विचार विमर्श गर्ने कार्य शुरु गरिएको ।
- उत्कृष्ट निकाय छनौट गर्न हालसम्म तैयार भएका सूचकांकलाई अन्तिम रूप दिन सम्बन्धित विशेषज्ञसँग परामर्श भइरहेको ।

छ. केन्द्रको ५ वर्षे रणनीतिक योजनाको तर्जुमा :

केन्द्रलाई तोकिएका जिम्मेवारी सफलतापूर्वक निर्वाह गर्न एउटा निश्चित योजनाका साथ केन्द्रका कार्यक्रमहरू संचालन गर्न केन्द्रले ५ वर्षे रणनीतिक योजना (Strategic Plan) को मस्यौदा तयार गरिसकेको र यसलाई अन्तिम रूप दिने कार्य भैरहेको छ ।

ज. राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको नियमावली तर्जुमा :

भ्रष्टाचार निवारण ऐनले केन्द्रलाई तोकेको कार्यहरू सरल, स्पष्ट एवं व्यवस्थित रूपमा संपादन गर्न नियमावलीको आवश्यकता महसूस गरी केन्द्रले नियमावलीको मस्यौदा तयार गरी श्री ५ को सरकार (मन्त्रिपरिषद) को स्वीकृतिको लागि प्रधानमंत्री एवं मन्त्रिपरिषदको कार्यालयमा पठाइसकेको र तत्सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरू (राष्ट्रिय योजना आयोग, भौतिक योजना मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय र न्याय, कानून तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय आदि) को सहमति लिने कार्य भैरहेको छ ।

झ. अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र सहयोग

भ्रष्टाचार रोकथाम एवं नियन्त्रणको लागि विश्वका अन्य मुलुकमा भएको व्यवस्था तथा ती मुलुकहरूले अवलम्बन गरेको नीति तथा सँगालेका अनुभवहरू हाम्रो मुलुकको सन्दर्भमा पनि उपयोगी हुनसक्ने हँदा केन्द्रले भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा संलग्न अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूसँग सम्पर्क एवं

सम्बन्ध विकास गर्दै लैजाने सोच लिएको छ । यस क्रममा केन्द्रका प्रमुख सहितको टोलीले थाइलैण्डको National Counter Corruption Commission (NCCC) र हङकङको Independent Commission Against Corruption (ICAC) को भ्रमण गरी ती निकायका सम्बद्ध पदाधिकारीहरूसंग अनुभवको आदान प्रदान एवं केन्द्र र यी निकाय बीच हुन सक्ने सहयोगका क्षेत्रका बारेमा परामर्श गरिसकेको छ ।

ज) अन्य :

केन्द्रलाई भौतिक रूपले साधन सम्पन्न बनाउन यस आ.व.मा देहाय बमोजिमका कार्यहरु भएका छन ।

- केन्द्रको बैठक कोठा निर्माण भएको ।
- केन्द्रको स्रोतवाट २ वटा कम्प्युटर खरीद गरिएको ।
- ARD वाट ८ वटा कम्प्युटर , २ वटा ल्यापटप , ९ वटा UPS , ४० वटा मेच , २० वटा टेबल तथा १० वटा दराज प्राप्त भएको , RMDP अन्तर्गत गोष्ठी संचालन सँग सम्बन्धित संचार सामानहरु खरिद गरिएको ।
- पुराना काम नलाग्ने सामानहरु लिलाम बढावढद्वारा विक्री गरिएको ।

५) भविष्यका कार्ययोजना (Future Action Plan)

१. श्री ५ को सरकारको उच्च प्राथमिकतामा परेको भ्रष्टाचार निरोधात्मक कार्यक्रमलाई सफल पार्न नागरिक समाज, गैरसरकारी संस्था, अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थासंग, समेत सहकार्य गरी व्यापक रूपमा भ्रष्टाचार विरुद्ध जनचेतना जगाउन गोष्ठी, सेमिनार, अन्तरक्रियाका कार्यक्रमलाई अधिराज्यव्यापी बनाउने ।
२. भ्रष्टाचार विरुद्धको सन्देशलाई आम जनतामा प्रवाह गर्न श्रव्य दृश्य सामाग्रीहरु जस्तै टेलिफिल्म र डकुमेन्टरीको निर्माण गर्ने सडक नाटक, कविता, दोहोरी गित, निबन्ध, कार्टुन चित्र, हाजिरी जवाफको प्रतियोगिता गराउने, अधिराज्यभर शिक्षण संस्थामा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता गराउने, पत्रिका, आवधिक प्रतिवेदन छपाई वितरण गर्ने, बुलेटिन, स्टिकर, पम्प्लेट छपाई वितरण गर्ने तथा सार्वजनिक र मान्छेको आवत जावत बढी हुने ठाउँमा, सूचना पाटी र होर्डिड बोर्ड बनाई टाँस्ने कार्य गर्ने ।
३. सार्वजनिक विकास निर्माण कार्यमा हुने गरेको भ्रष्टाचार रोकथामका लागि र सार्वजनिक निर्माण कार्यको गुणस्तरीयता प्रत्याभूत गर्न प्राविधिक परीक्षण पद्धती (Technical Auditing System) लाई अझ व्यापक बनाउँदै लगी सबै आयोजनाको लागि यो व्यवस्था अनिवार्य बनाउने र यस्तो परीक्षणमा उपभोक्ता समूह (users' Group) लाइ समेत सहभागी गराउँदै लाने ।
४. सार्वजनिक निर्माण आयोजनाहरुमा गरिने प्राविधिक परीक्षण कार्यलाई आयोजना कार्यान्वयनकै अंगका रूपमा लिई सबै खाले आयोजनाको लागत अनुमान तयार गर्दा प्राविधिक परीक्षण कार्यको लागि निश्चित (प्रतिशत) रकम समावेस गरी प्राविधिक परीक्षण कार्यमा तीव्रता ल्याउने ।
४. सदाचारयुक्त र अनुकरणीय सार्वजनिक निर्माण सम्पन्न गर्ने वा सेवा प्रवाह गर्नेलाई प्रोत्साहन गरी स्वच्छ र भ्रष्टाचार मुक्त व्यक्तिलाई सम्मानित गर्ने परम्परा वसाल्न त्यस्ता व्यक्ति वा संस्थाको छनौट गरी पुरस्कृत गर्ने ।
५. यस केन्द्रका कर्मचारीलाई भ्रष्टाचार रोकथामका क्षेत्रमा दक्षता वृद्धि गराई विशेषज्ञीकरण तर्फ उन्मुख गराउन आवश्यक पर्ने स्वदेशी तथा विदेशी सीप र प्रशिक्षण दिलाउँदै जाने ।
६. अनिवार्य रूपमा संपत्ती विवरण बुझाउनु पर्ने कानूनी दायित्व भएका र सार्वजनिक पद धारण गर्ने सबै व्यक्तिहरुको संपत्ती अनुगमनको लागि निर्देशिका तयार गरी अनुगमन गर्ने कार्यलाय व्यापकता दिने ।

७. भ्रष्टाचार रोकथामका लागि जनचेतना जगाउने खालका सबै कार्यक्रम तथा अभियानहरूमा सक्रिय सहभागिता बढाउदै जाने ।
८. केन्द्रले रेडियो तथा टेलिभिजन मार्फत भ्रष्टाचार विरुद्ध नियमित कार्यक्रम प्रसारण देशभर प्रसारण गर्ने ।
९. अधिराज्य भरिका सरकारी कार्यालय एवं सार्वजनिक संस्थाबाट संपादित हुने कार्यको नियमित अनुगमन गरी प्राप्त सूचनालाई अभिलेखित गर्ने ।
१०. नीजी क्षेत्रका कार्यालयहरूमा हुने भ्रष्टाचार विरुद्ध जनचेतना जगाउन नियमित रूपले त्यस्ता संस्थाहरूको समेत सहभागिता हुने गरी खुल्ला अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

६) सुभावहरु :

क) तत्काल गर्न सकिने :-

- १) मन्त्रपरिषदका सदस्यहरु, संबैधानिक निकायका पदाधिकारीहरु, न्यायाधिशहरु, पत्रकारहरु एवं अन्य पेशागत समूहहरु तथा निजामति कर्मचारीको छुट्टाछुट्टै आचारसंहिता बनाई (भ्रष्टाचार निवारण ऐन र निजामती सेवा ऐनमा भएका व्यवस्थाहरु समेटी) लागू गर्ने व्यवस्था गर्ने ।
- २) श्री ५ को सरकार, मन्त्रालय, विभाग, कार्यालय तथा स्थानीय निकायहरु जि.वि.स., न.पा तथा गा.वि.स का प्रत्येक निर्णयहरु सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था गर्ने ।
- ३) राजनैतिक दलहरुको हर हिसाब लेखापरीक्षण गर्ने व्यवस्था गर्ने र व्यक्ति तथा उद्योगी/व्यापारीले दिने Donation को सीमा तोक्ने व्यवस्था गर्ने ।
- ४) पारदर्शी मापदण्डको आधारमा राजनैतिक नियुक्ति गर्ने र सार्वजनिक संस्थानहरुमा नियुक्ति गर्दा Performance Indicator तोकी जिम्मेवारी दिने व्यवस्था गर्ने ।
- ५) मंत्री, संबैधानिक निकायका पदाधिकारी, तथा राजनैतिक नियुक्ति हुने व्यक्तिले पाउने सेवा सुविधाको बारेमा स्पष्ट गर्ने । आफूले पाउनेभन्दा बढीको सेवा सुविधा लिएको पाइएमा कार्यवाही गर्ने व्यवस्था गर्ने ।
- ६) नीतिगत रूपमा हुनसक्ने भ्रष्टाचारलाई रोक्न कुनै पनि नीतिको तर्जुमा गर्दाको अवस्थामै सम्बन्धित व्यक्तिहरु समेतको सहभागिता गराई व्यापक रूपमा छलफल गराए पश्चात मात्र नीति निर्माण गर्ने परिपाटी बसाल्ने ।
- ७) तोक आदेशको भरमा काम गर्ने प्रवृत्ति बन्द गर्ने । निश्चित कार्यविधि अपनाई निर्णय गर्ने व्यवस्था कडाइका साथ पालना गर्न लगाउने ।
- ८) सामाजिक व्यवहारमा बढ्दै गएको तडक भडक र फजूल खर्चको कारण भ्रष्टाचार बढ्ने हुँदा यस्तो तडकभडक र फजूल खर्च रोक्न सामाजिक व्यवहार (सुधार) ऐन, २०३३ को ऐनको प्रावधान प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनु पर्ने ।
- ९) आर्थिक अपराधलाई रोकथाम एवं नियन्त्रण गर्न बैंक तथा वित्तीय संस्थानमा एकपटकमा १० लाखभन्दा बढीको रकम जम्मा गर्ने वा भिक्ने व्यक्तिको विवरण सम्बन्धित बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्राप्त गरी सो को विश्लेषण गर्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित निकाय (नेपाल राष्ट्र बैंक, नेपाल प्रहरी तथा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको प्रतिनिधि भएको) का प्रतिनिधि भएको Economic Intelligence Unit स्थापना गरी निगरानी गराउने र भ्रष्टाचार तथा अन्य कृयाकलाप गरी त्यस्तो रकम प्राप्त गरेको देखिएमा सो को जानकारी सम्बन्धित निकायमा पठाउने व्यवस्था गर्ने ।
- १०) जिल्लास्थित कार्यालयहरुले लेखिपठाएको विषयहरुमा विभाग तथा मंत्रालयले र एउटा मंत्रालयले पत्राचार गरेको विषयमा अर्को मंत्रालय संवेदनशील नहुने र वेवास्ता गर्ने गरेको कारण पनि सरकारी काम कारवाहीमा वाञ्छित प्रभावकारिता आउन सकेको छैन । तसर्थ मंत्रालयहरुले पनि आफ्नो कार्यविधि बनाउने र यसरी अनिर्णित र Non-Response भई बस्ने तालुक अड्डाको परिपाटीलाई अन्त्य गर्ने व्यवस्था गर्ने ।
- ११) निजामती कर्मचारी, प्रहरी (जनपद र सशस्त्र) कर्मचारी तथा सार्वजनिक संस्थाका संपूर्ण कर्मचारीहरुले संपत्ती र आयको विवरण राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रमा बुझाउने व्यवस्था गर्ने ।
- १२) भ्रष्टाचारजन्य कृयाकलाप हुने संभावना बढी भएका कार्यालयका प्रमुख (उदाहरणका लागि तल केही पदहरु उल्लेख गरिएको छ) तथा अन्य कर्मचारीले पेश गरेको संपत्ति र आयको विवरण राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रले प्रत्येक वर्ष अनुगमन गर्ने व्यवस्था गर्ने ।

- भंसार अधिकृत
  - कर अधिकृत
  - मालपोत अधिकृत
  - नापि अधिकृत
  - भूमिसुधार अधिकारी
  - अध्यागमन अधिकृत
  - श्रम अधिकृत
  - यातायात अधिकृत
  - कार्यकारी अधिकृत
  - लेखा अधिकृत
  - हुलाक अधिकृत (वैदेशिक)
  - लेखापरीक्षण अधिकृत
  - स्थानीय विकास अधिकारी
  - प्राविधिक ईञ्जिनियर (सिंचाई, सडक, खानेपानी, ग्रामीण सडक)
  - वन अधिकृत / वार्डेन
  - नापतौल अधिकृत
  - प्रमुख जिल्ला अधिकारी
  - महानिर्देशक (भंसार, कर, मालपोत, वन, अध्यागमन, उद्योग, नापतौल)
  - महावाणिज्यदूत
  - वडा प्रहरी प्रमुख / जिल्ला प्रहरी प्रमुख / अंचल प्रहरी प्रमुख / क्षेत्रीय प्रहरी प्रमुख
  - सरकारी वकिल
  - बैकका प्रबन्धकहरु (राष्ट्रिय वाणिज्य बैक, कृषि विकास बैक)
  - विद्युत प्राधिकरण (प्रमुख तथा विभागीय प्रमुख तहका कर्मचारी)
  - नागरिक उड्यन प्राधिकरण (प्रमुख तथा विभागीय प्रमुख तहका कर्मचारी)
  - सार्वजनिक संस्थानका अध्यक्ष तथा महाप्रबन्धक
  - आई.जी.पी. (जनपद/सशस्त्र)
  - सचिव (अर्थ, भौतिक योजना तथा निर्माण, जलश्रोत, गृह, भूमिसुधार, उद्योग, श्रम तथा यातायात मन्त्रालय)
- १३) राष्ट्रसेवक कर्मचारीले १० लाख भन्दा बढीको कुनै पनि चलअचल संपत्ति खरीद गर्दा सम्बन्धित कार्यालयको स्वीकृति लिनुपर्ने र सो कार्यालयले बैध आर्जनबाट उक्त संपत्ति खरीद गरे नगरेको जाँचबुझ गर्नु पर्ने । निश्चित रकमभन्दा माथिको घर जग्गा सवारीसाधन आदि खरीद गर्दा सो को कर तिरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था गर्ने । ठूलो रकमबाट खरीद गर्दा वा भुक्तानी दिँदा बैक तथा वित्तिय संस्था मार्फत् कारोबार गर्ने व्यवस्थाको थालनी गर्ने ।
- १४) प्रत्येक कार्यालयले जन संपर्क कक्ष (Public Relation Desk) स्थापना गरी एउटै द्वारबाट संपुर्ण सेवा दिने व्यवस्था गर्ने । कार्यालय भित्र सर्व साधारणको प्रवेशमा साधारणतय रोक लगाउने । सेवाग्राही र सेवा प्रदायक बीच व्यक्तिगत सम्बन्ध (Personal contact) सकभर

- हुन नसक्ने व्यवस्था गर्ने । कुन कर्मचारीले के काम गर्दछ भन्ने व्यवस्था गर्नुभन्दा कुन कार्यालयबाट के-कस्तो सेवा सुविधा कुन प्रकृत्यामा पाइन्छ भन्ने बारेमा जोड दिने ।
- १५) कार्यालयले प्रयोगमा ल्याएका फर्मेटहरु तथा कार्यविधिमा सरलीकरण गर्ने र प्रत्येक कार्यालयले सर्वोत्तम व्यवस्थापन अभ्यास (Best Management Practices) लागू गर्नमा जोड दिने व्यवस्था गर्ने ।
  - १६) भ्रष्टाचारलाई परोक्ष रूपमा मद्धत पुर्याउने खालका विद्यमान सरकारी नीति तथा अभ्यासहरुको अध्ययनगरी सो को निराकरणको लागि राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रले सम्बन्धित निकायलाई उपयुक्त सुझाव दिने व्यवस्था गर्ने र सो को अनिवार्य रूपमा लागू गर्ने व्यवस्था गर्ने ।
  - १७) ठूला-ठूला प्रकृतिका ठेक्का-पट्टामा अनियमितता र भ्रष्टाचार हुन नदिन राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रबाट निगरानी गराउने र त्यस्ता आयोजनाको Public Hearing समय/समयमा गराउने व्यवस्था गर्ने ।
  - १८) कुनै कार्यालयमा भ्रष्टाचार भएमा त्यसको जिम्मेवारी सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखले नै लिनुपर्ने व्यवस्था गर्ने र भ्रष्टाचार भएको थाहा पाउने कर्मचारीले सूचना दिनुपर्ने आचार संहितामा व्यवस्था गर्ने ।
  - १९) आफू वा आफन्तको लागि हित हुने वा हुनसक्ने Conflict of Interest को विषयमा निर्णयमा संलग्न हुन वा काम गर्न सार्वजनिक पदधारण गरेका व्यक्तिलाई निषेध गर्ने ।
  - २०) नियमन (Regulating Authority) को जिम्मेवारी पाएका कतिपय निकायको संस्थागत क्षमता नभएको कारणले कानूनको पूर्णरूपमा पालना गर्न गराउन नसकेको स्थिति भएकोले त्यस्ता निकायको क्षमता अभिवृद्धिको लागि आवश्यक पर्ने श्रोत र साधन तथा जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने ।
  - २१) गुनासो राख्ने र गुनासो सुन्ने व्यवस्था भएपनि यो व्यवस्था खासै प्रभावकारी हुन सकिरहेको छैन । आफूले गरेका गुनासो उपर कारवाइ हुन्छ भन्ने कुराको सर्वसाधारण जनतामा विश्वास जगाउन प्राप्त जायज गुनासोको तत्काल उपचार दिने व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने ।
  - २२) सर्वसाधारणले प्रत्यक्षरूपमा सेवा प्राप्त गर्ने सरकारी तथा सार्वजनिक संस्थानका कार्यालयहरुमा (खानेपानी, विद्युत, टेलीफोन सेवा आदि) हुने ढिलासुस्ती, अनियमितता र भ्रष्टाचार रोक्न ती कार्यालयहरुबाट जारी गरिएको नागरिक वडापत्र (Citizen Charter) को प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न लगाउने र सो बमोजिम सेवा प्रदान नगरेमा सम्बन्धितलाई क्षतिपूर्ति दिने व्यवस्था गर्ने ।
  - २३) जिल्ला अनुगमन समितिलाई प्रभावकारी बनाउन थप स्रोत र साधन उपलब्ध गराउने र केन्द्रीय निकायमा हुने गरेको ढिलासुस्ती, अनियमितता बारेमा सम्बन्धित मंत्रालय र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रबाट प्रभावकारी अनुगमन गर्ने व्यवस्था गर्ने व्यवस्था गर्ने ।
  - २४) शाही नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, वन रक्षक जस्ता राशन सुविधा पाउने राष्ट्र सेवक कर्मचारीलाई राशन सुविधा उपलब्ध गराउन आ.ब.२०६१/०६२ को राशन अंकलाई आधार मानी नगद नै उपलब्ध गराउने र प्रत्येक वर्ष नेपाल राष्ट्र बैंकले निकालेको मूल्य सूचीको आधारमा रकम थपघट गर्ने । टेण्डरबाट राशन खुवाउने व्यवस्थाको अन्त गरी ठेक्का पट्टामा हुने गरेको भ्रष्टाचारलाई नियन्त्रण गर्ने ।
  - २५) केन्द्रबाट मालसामान खरीद गर्ने प्रकृत्या (Central Procurement) बन्द गरी सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखले नै खरीद गर्न सक्ने व्यवस्था गर्ने ।
  - २६) कर्मचारीले बोलकबोल गरी सरुवा भई जाने स्थितिलाई नियन्त्रण गर्न सरुवा गर्दा निश्चित पारदर्शी मापदण्डको आधारमा मात्र सरुवा गर्ने व्यवस्था गर्ने ।

- २७) जग्गा रजिष्ट्रेशनको न्यूनतम सरकारी मूल्यांकन व्यवहारिक नभएको । चलन चल्तीको मूल्य र रजिष्ट्रेशन प्रयोजनको लागि तोकिएको न्यूनतम मूल्यमा धेरै अन्तर हुने गरेको छ । यसमा धेरै फरक पार्नु हुदैन । सबै कार्यालय (सरकारी तथा वितीय संस्था) ले कुनै व्यक्तिको चल अचल संपत्तिको मूल्यांकन गर्दा एउटै मापदण्ड अपनाउने व्यवस्था गर्ने ।
- २८) कर तथा अन्य आयकर छुट्ट पाएका व्यक्ति तथा संस्थाको नामावली सार्वजनिक गर्ने । लिलाम गरेका वस्तु तथा सामानहरु तथा लिलाम सकार्ने व्यक्तिको नामावली पनि सार्वजनिक गर्ने ।
- २९) भंसार कार्यालयले उठाउने गरेको दस्तूरीको निश्चित प्रतिशत राजश्वमा जम्मा गर्ने व्यवस्था गर्ने र विहान बेलुका पनि खटिई भंसारका कर्मचारीले काम गर्नु पर्ने हुँदा बाँकी रकम भत्ता स्वरुप दिने व्यवस्था गर्ने ।
- ३०) भ्रष्टाचारको कारण समाजमा नैतिक मूल्य र मान्यतामा ह्रास आएकोले भ्रष्टाचार, भ्रष्ट आचारण र भ्रष्ट प्रकृतिबाट आर्जित मान, सम्मान र सम्पति प्रति नकरात्मक धारणा सृजना गर्न प्राथमिक तहदेखि विश्वविद्यालय तहसम्मको पाठ्य सामग्रीमा नैतिक शिक्षा समावेश गर्न लगाउने ।
- ३१) भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने निकायमा काम गर्ने कर्मचारी तथा महत्वपूर्ण जिम्मेवारी तथा निर्णय गर्ने तहमा रहेका व्यक्तिहरुको नैतिकता र इमान्दारीतामा ह्रास आउन नदिन थप भत्ता सुविधा दिने ।
- ३२) राजश्व समूह खारेज गर्ने वा राजश्व समूहका व्यक्तिहरुलाई अन्यत्र वा अन्यत्रबाट राजश्व समूहमा कर्मचारीहरु सरुवा गरी ल्याउन लैजान पाउने व्यवस्था गर्ने ।
- ३३) मंत्रालय, विभाग र जिल्लाको कुनै कार्यालयमा कुनै कर्मचारी धेरै वर्षदेखि महत्वपूर्ण (आर्थिक लाभ हुने) ठाँउमा बसेको छ भने त्यसलाई अन्यत्र सरुवा गर्ने व्यवस्था गर्ने ।
- ३४) भंसार सामान जाँच गर्ने तथा पासपोर्ट भिसा जाँच गर्ने, सवारी अनुमति, चालक अनुमति तथा अन्य किसिमका ईजाजत दिने विभिन्न सरकारी कार्यालयहरुमा, अन्य मंत्रालय, विभाग र कार्यालयबाट पनि आकस्मिक रुपमा कर्मचारी काजमा (एक दुई हप्ता/महिनाको Rotation मा) पठाई काम गर्ने व्यवस्था गर्ने ।
- ३५) गैरकानूनी आर्थिक कृयाकलाप गर्ने व्यक्ति/फर्म/संस्थालाई कालो सूचीमा राख्ने र त्यस्ता व्यक्ति/फर्म/संस्थालाई निश्चित अवधिसम्म कारोवार गर्न रोक लगाउने व्यवस्था गर्ने ।
- ३६) सरकारी विद्युतीय र छापाका संचार माध्यमबाट (रेडियो, टिभी तथा समाचारपत्र आदिबाट) भ्रष्टाचार विरुद्धका जन-चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्था गर्ने ।

दीर्घकालीन रुपमा गर्नुपर्ने उपायहरु

- १) भ्रष्टाचार नियन्त्रण ऐन, २०५९ मा संशोधन गरी राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रले सार्वजनिक क्षेत्रमा हुने गरेको भ्रष्टाचारका सम्बन्धमा प्रारम्भिक अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन दिन सक्ने र त्यस्तो प्रतिवेदनमा उल्लिखित विषयमा सम्बन्धित निकायले अनिवार्य रुपमा कारवाही गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिनुपर्ने ।
- २) भ्रष्टाचार सम्बन्धी सूचना दिने व्यक्तिको संरक्षणको लागि कानून (Whistle Blower's Act) बनाई लागू गर्ने ।
- ३) सार्वजनिक सूचनामा सर्वसाधारणको पहुँच (Access to Information) बढाउन सूचनाको हक (Right to Information) सम्बन्धी कानून बनाई लागू गर्ने ।

- ४) राजनैतिकदलको आचरणलाई नियन्त्रण गर्न तत्सम्बन्धी कानून बनाउने ।
- ५) मुद्रा निर्मलीकरण (Money Laundering) सम्बन्धी कानून बनाई लागू गर्ने ।
- ६) नीजि क्षेत्रमा हुने भ्रष्टाचार रोक्नलाई आवश्यक कानूनी संरचनाको व्यवस्था गर्ने ।
- ७) कमिशन रकमलाई व्यवस्थित गर्न तत् सम्बन्धी कानून बनाउने ।

७) उपसंहार

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र स्थापना भएको ३ वर्षमात्र भएको छ । नवस्थापित यस केन्द्र अभैपनि भौतिक स्रोत ,साधन र सुविधाले सम्पन्न हुन सकिरहेको छैन तापनि केन्द्रलाई सुम्पिएका जिम्मेवारी पुरा गर्न आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने तथा आन्तरिक कार्यप्रणालीलाई अभि व्यवस्थित गर्ने कार्य द्रुत गतिमा भइरहेको छ । उपलब्ध सीमित स्रोत साधनहरूलाई उद्देश्यमूलक ढंगले प्रयोग गर्दै यस केन्द्रले भ्रष्टाचार विरोधी जनचेतना विस्तारको कार्यमा सकारात्मक योगदान पुऱ्याउने अठोट लिएको छ । सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरु एवं नागरिक समाजसंग समन्वय एवं सहकार्य गर्दै भ्रष्टाचार, अनियमितता र ढिलासुस्ती जस्तो चुनौतीपूर्ण समस्याको सफल निराकरणको लागि सबै पक्ष, निकायहरुबाट सहयोग समर्थन पाउने आशा यस केन्द्रले लिएको छ ।

श्री ५ को सरकार
राष्ट्रीय सतर्कता केन्द्र

प्रधानमंत्री

प्रमुख अधिकृत
रा.प. विशिष्ट-१

शा.अ. (निजी सहायक)
रा.प.तृ.प्र.-१

प्राविधिक परीक्षण महाशाखा
सह सचिव, (रा.प.प्रथम) प्रा. - १
ना.सु. (रा.प.अनं.प्रथम) - १

प्रशासन तथा अनुगमन महाशाखा
सह सचिव, (रा.प.प्रथम) प्र.-१
ना.सु. (रा.प.अनं.प्रथम) प्र.-१

कानून तथा नीति निर्माण शाखा
उप सचिव (रा.प.द्वि.न्याय कानून)-१
शाखा अधिकृत (रा.प.तृ.न्याय कानून)-१
ना.सु. (रा.प.अनं.प्र.प्र.)-१

अभिलेख तथा अनुगमन शाखा
उप सचिव (रा.प.द्वि.प्र.)-१
शाखा अधिकृत(रा.प.तृ.प्र.)-४
ना.सु.(रा.प.अनं.प्र.प्र.)-२

प्रशासन तथा योजना शाखा
उप सचिव (रा.प.द्वि.प्र.)-१
शाखा अधिकृत(रा.प.तृ.प्र.)-२
ना.सु. (रा.प.अनं.प्र.प्र.)-१
कम्प्यूटर अपरेटर
(रा.प.अनं.प्र.विविध)-५
टाइपिस्ट (वेग अनुसार)-१

प्राविधिक परीक्षण शाखा नं.- १
सि.डि.ई. (रा.प.द्वि.)- १
इन्जीनीयर (रा.प.तृ.)- ४
ओभरसियर (रा.प.अनं.प्र.)- ४
नायव सुब्बा (रा. प. अनं. प्र.)- १

प्राविधिक परीक्षण शाखा नं.- २
सि.डि.ई. (रा.प.द्वि.)- १
इन्जीनीयर (रा.प.तृ.)- २
वातावरणविद (रा.प.तृ.)- १
समाजशास्त्री (रा.प.तृ.)- १
ओभरसियर (रा.प.अनं.प्र.)-२
नायव सुब्बा (रा. प. अनं. प्र.)- १

सूचना संकलन तथा अन्वेषण शाखा नं.- १
उप-सचिव (रा.प.द्वि.)- १
शाखा अधिकृत (रा.प.तृ.)- १
नायव सुब्बा (रा.प.अनं.प्र.)- १

सूचना संकलन तथा अन्वेषण शाखा नं.- २
सि.डि.ई. (रा.प.द्वि.)- १
इन्जीनीयर (रा.प.तृ.)- २
ओभरसियर (रा.प.अनं.प्र.)- २

आर्थिक प्रशासन शाखा
लेखा अधिकृत (रा.प.तृ.ले.)-१
लेखापाल (रा.प.अनं.प्र.ले.)-१

परिशिष्ट "ख"
दरवन्दी विवरण

श्री ५ को सरकार
राष्ट्रीय सतर्कता केन्द्र
सिंहदरवार

१. अधिकृतस्तर (राजपत्राङ्कित)

सि. नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा	समूह	उप समूह	दरवन्दी संख्या	पदपूर्ति संख्या	रिक्त संख्या	कैफियत
१	प्रमुख अधिकृत	विशिष्ट				१	१	-	
२	सह-सचिव (प्र.)	रा.प.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	-	१	१	-	
३	सह-सचिव (प्रा.)	रा.प.प्रथम (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	हाइवे	१	१	-	
४	उप-सचिव	रा.प.द्वि.	प्रशासन	सा.प्र.	-	३	२	१	
५	उ.स. कानून	रा.प.द्वि.	न्याय	कानून	-	१	-	१	अन्यत्र काज
६	सि.डि.ई.	रा.प.द्वि (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	इरिगेशन	१	१	-	
७	सि.डि.ई.	रा.प.द्वि (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रीकल	जनरल इलेक्ट्रीकल	१	१	-	
८	सि.डि.ई.	रा.प.द्वि (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	स्यानिटरी	१	१	-	
९	शा.अ.	रा.प.तृ.	प्रशासन	सा.प्र.	-	८	५	३	
१०	ले.अ.	रा.प.तृ.	प्रशासन	लेखा	-	१	१	-	
११	शा.अ. (कानून)	रा.प.तृ.	न्याय	कानून	-	१	१	-	
१२	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	इरिगेशन	१	१	-	
१३	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	एयरपोर्ट	१	-	१	पर्यटनबाट जनशक्ति सहित दरवन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
१४	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	हाइवे	१	-	१	भौतिक योजना तथा निर्माण/ सडकबाट

सि. नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा	समूह	उप समूह	दरबन्दी संख्या	पदपूर्ति संख्या	रिक्त संख्या	कैफियत
									जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
१५	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	विल्डिङ्ग एण्ड आर्किटेक्चर	२	२	-	
१६	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलिकम्यूनिकेशन	इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलिकम्यूनिकेशन	१	-	१	सूचना तथा संचार मन्त्रालयबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
१७	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल	जनरल मेकानिकल	१	-	१	केन्द्रको स्थापना हुँदा नै दरबन्दी सृजना भएको
१८	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	विविध	कम्प्युटर	-	१	-	१	लोकसेवा आयोग
१९	वातावरण विद	रा.प.तृ. (प्रा.)	विविध	-	-	१	-	१	जनसंख्या तथा वातावरण मन्त्रालयबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
२०	समाजशास्त्री	रा.प.तृ. (प्रा.)	विविध	-	-	१	-	१	सडक विभागबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
			अधिकृतस्तर		जम्मा	३०	१८	१२	

२. सहायकस्तर (राजपत्र अनङ्कित)

२१	ना.सु.	रा.प.अनं. (प्रा.)	प्रशासन	सा.प्र.	-	१०	६	४	
२२	टा.ना.सु.	““	प्रशासन	सा.प्र.		१	१	-	अख्तियारमा काज
२३	लेखापाल	रा.प.अनं. (प्रा.)	प्रशासन	लेखा	-	१	१	-	
२४	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	इरिगेशन	१	१	-	
२५	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	हाइवे	१	-	१	भौतिक योजना तथा निर्माण/ सडकबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण

									हुनुपर्ने
२६	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	स्यानेटरी	१	१	-	
२७	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्चर	१	१	-	
२८	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रिकल	जनरल इलेक्ट्रिकल	१	-	१	जलश्रोत /विद्युत विकासबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
२९	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलिकम्यूनिकेशन	इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलिकम्यूनिकेशन	१	-	१	सूचना तथा संचारबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
३०	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	जनरल	१	१	-	
३१	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	मे. ई.	निर्माण उपकरण सम्भार	१	१	-	
३२	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	विविध	-	-	५	४	१	
		सहायकस्तर (राजपत्र अनंकित कर्मचारी)			जम्मा	२५	१७	८	
					कूल जम्मा	५५	३५	२०	

३३	फाजिल								
	१. टा.ना.सु	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सा.प्र.		-	२	-	
	२. टा.ख.	रा.प.अनं.द्वि.	प्रशासन	सा.प्र.		-	२	-	
	३. खरिदार	रा.प.अनं.द्वि.	प्रशासन	सा.प्र.		-	१	-	
	४. मुखिया	रा.प.अनं.तृ.	प्रशासन	सा.प्र.		-	१	-	
						जम्मा		६	
३४	करारको दरबन्दी								
	१. हसचा					५	४	१	
	२. पियन					१०	१०	-	
	३. पाले					२	२	-	
	४. स्वीपर					२	२	-	
	५. माली					१	१	-	

	जम्मा					२०	१९	१	
३५	काजमा रहेका साविक विशेष प्रहरी विभागका प्रहरी कर्मचारीहरु								
	प.द.	संख्या							
	प्र.अ.म.नि.	१							
	प्र.ब.उ.	२							
	प्र.उ.	२							
	प्र.ना.उ.	२							
	प्र.नि.	१७							
	प्र.ना.नि.	११							
	प्र.स.नि.	२३							
	प्र.ह.	८							
	प्र.ज.	१							
	जम्मा	६६							

हाल केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरु १८ + १७ + ६ + १९ + ६६ = १२६

परिशिष्ट "ग"

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र, सिंहदरवार				
गत आ.ब. र चालु आ.ब.को बजेट र खर्चको विवरण रु हजारमा				
खर्च शिर्षक	०६१।६२		०६२/०६३	कैफियत
	बजेट	खर्च	बजेट	
१.०१ तलव	छुण्ण	द्वठटछ	टडडछ	
१.०२ भत्ता	घढद्	घटट	घछ	
१.०३ सरुवा भ्रमण भत्ता	दछ	जज	द्वण	
१.०८ तालिम कार्यक्रम खर्च	छ	छ	जण्ण	
२.०१ धारा तथा विजुली	घण	दड	द्वण	
२.०२ संचार महसुल	जटछ	जटछ	जढछ	
२.०३ कार्यालय सम्बन्धी खर्च	छुजद्	छण्ठ	द्वछण	
२.०५ मर्मत तथा संभार	दजज	जडठ	द्वण	
२.०६ इन्धन तथा अन्य	घठछ	घठछ	द्वघण	
२.०७ परामर्श सेवा अन्य	जघद्द	जजघद्द	टडछण	
२.०८ विविध	दण्ट	दणद्	द्वछण	
४.०४ कार्यक्रम खर्च	दद्वठ	दद्वठ	जघछण	
४.०४ कार्यक्रम भ्रमण खर्च	ठघण	ठद्दठ	डछण	
६.०१ फर्निचर	जण्ण	जण्ण	जण्ण	
६.०२ सवारी साधन	ण	ण	ण	
६.०३ मेशिनरी औजार	द्वछण	दद्वछ	छण्ड	
६.०७ अध्ययनतथा पुजिगत प्राविधिक परामर्श	छुघजघ	डघज		

जम्मा	ज्ञदडदण	ढडढल	ज्ञडदडघ
-------	---------	------	---------

परिशिष्ट “घ”
उजूरी विवरण

यस केन्द्रमा दर्ता भएका उजूरी निवेदनको मासिक परिमाण

महिना	उजूरी परेको	फछ्यौट भएको
श्रावण	१०	६
भाद्र	१२	७
आश्विन	१२	७
कार्तिक	७	४
मंसीर	१०	५
पौष	१०	२
माघ	१९	९
फाल्गुण	१८	५
चैत्र	१३	१०
वैशाख	१९	५
जेष्ठ	२७	७
आषाढ	२२	-
जम्मा	१७९	६७

गत आ.व. २०६०।६१ को जिम्मेवारी सरेको संख्या : ४५

यस आ.व. ०६१।६२ मा जिम्मेवारी सरेकोबाट फछ्यौट संख्या : २८

केन्द्रबाट अनुगमन गरिएका कार्यालयको सूची

१) अनुगमन गरिएका ३३ वटा विभागहरु :

खानी तथा भू गर्भ, विद्युत विकास, गुणस्तर तथा नापतौल, नापी, निजामति कितावखाना, पशुसेवा, कृषी, महिला विकास, सहकारी, कारागर विकास, अध्यागमन, शिक्षा, यातायात व्यवस्था, मुद्रण, सडक, जलवायु तथा मौसम विज्ञान, भू संरक्षण, पुरातत्व, सिंचाई, जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, स्थानीय पूर्वाधार तथा कृषी सडक, आयुर्वेद, वन, वनस्पती, राष्ट्रिय निकुन्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण, श्रम , वाणिज्य विभाग, भू-सूचना तथा अभिलेख विभाग, भूमिसुधार तथा व्यवस्था विभाग, खानेपानी तथा ढल निकास विभाग, शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग)

२) उपत्यकाका १३ वटा अनुगमन गरिएका कार्यालयहरु :

(काठमाण्डौं जिल्लाका मालपोत कार्यालय, नेपाल टेलिकम, नेपाल विद्युत प्राधिकरण मध्य शाखा, खानेपानी संस्थान, ६ नं नापी गोश्वारा, नापी शाखा, भक्तपुर जिल्लाका जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मालपोत कार्यालय र नापी शाखा , ललितपुर जिल्लाका जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मालपोत कार्यालय, यातायात व्यवस्था कार्यालय र नापी शाखा)

३) अनुगमन गरिएका उपत्यका बाहिरका १११ वटा कार्यालयहरु :

(पर्सा, वारा, बाँक ,जुम्लाका ७, मुस्ताङ्का ५, धनुषाका ६ , सोलुखुम्बुका ९, ताप्लेजुङ्का ७, भ्वापाका १२, वाग्लुङ्का ८, पर्वतका १०, कास्कीका २, तनहुँको १, इलामका ९, मोरङ्का ९) ।

४) हाजिरी छड्के गरिएका श्री ५ को सरकारका १५ वटा विभागहरु :

केन्द्रबाट गरिएका गोष्ठीहरुको सूची

क) द वटा जिल्लास्तरी गोष्ठी :

धनुषा, पर्सा, रुपन्देही, भद्रा, सोलुखुम्बु, जुम्ला, बागलुङ्ग, मुस्ताङ्ग,

ख) क्षेत्रीयस्तरको गोष्ठी :

वाँकेको नेपालगंज

प्राविधिक परीक्षण

(च-१) राष्ट्रिय योजना आयोग मार्फत प्राप्त कार्यक्रम अनुसार प्राविधिक परीक्षण गरिएका आयोजनाहरु

१. नौविसे सिंचाई (SISP) आयोजना, काभ्रे
२. गौशाला-चावहिल सडक सुधार आयोजना, काठमाडौं
३. गौशाला-रातोपुल सडक सुधार अयोजना, काठमाडौं
४. थानकोट सडक सुधार (Bay) आयोजना, काठमाडौं
५. वुडमती नदी नियन्त्रण योजना, ललितपुर
६. थानकोट-नौविसे क्षेत्र नमूना पैरो नियन्त्रण आयोजना, धादिङ्ग

(च-२) विश्व बैंकको सहयोगमा संचालित रोड मेन्टेनेन्स एण्ड डेभलपमेण्ट प्रोजेक्ट अन्तर्गत प्राविधिक परीक्षण सम्पन्न भएका आयोजनाहरु

१. मुग्लिङ - नारायणघाट सडक (मर्मत संभार) आयोजना
२. वुटवल - नारायणघाट सडक (PBMC) आयोजना
३. स्याउले - सिलगढी सडक (मर्मत संभार) आयोजना
४. सिलगढी - साँफेवगर सडक (मर्मत संभार) आयोजना

(च-३) विश्व बैंकको सहयोगमा संचालित रोड मेन्टेनेन्स एण्ड डेभलपमेण्ट प्रोजेक्ट अन्तर्गत प्राविधिक परीक्षण चालु रहेका आयोजनाहरु

१. तानसेन - रिडी - तम्घास सडक आयोजना
२. गोरुसिंगे - सन्धिखर्क सडक आयोजना

३. कोशी राजमार्गको लेउती खण्ड पहिरो नियन्त्रण तथा आकशिमक सडक मर्मत काम

(च-४) एसियाली विकास बैंकको प्राविधिक सहयोगमा प्राविधिक परीक्षण संचालनको क्रममा रहेका आयोजनाहरु :

१. ग्रामीण पूर्वाधार विकास (सडक) आयोजना, बाग्लुङ
२. ग्रामीण पूर्वाधार विकास (सडक) आयोजना, बाग्लुङ
३. ग्रामीण पूर्वाधार विकास (सडक) आयोजना, काभ्रे
४. साँखु - नगरकोट ग्रामीण सडक आयोजना, काठमाडौं
५. ग्रामीण पहुँच (सडक) आयोजना, भोजपुर
६. कमला सिंचाई (व्यवस्थापन - हस्तान्तरण) आयोजना, धनुषा
७. पञ्चकन्या सिंचाई (व्यवस्थापन - हस्तान्तरण) आयोजना, चितवन
८. प्रगन्ना कुलो सिंचाई आयोजना, देउखुरी, दाङ
९. शहरी खानेपानी तथा ढल निकास आयोजना, पर्सा, चितवन
१०. शहरी खानेपानी तथा ढल निकास आयोजना, वीरेन्द्रनगर , सुर्खेत

श्री ५ को सरकार
राष्ट्रीय सतर्कता केन्द्र
सिंहदरवार

दरबन्दी विवरण

१. अधिकृतस्तर (राजपत्राङ्कित)

सि. नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा	समूह	उप समूह	दरबन्दी संख्या	पदपूर्ति संख्या	रिक्त संख्या	कैफियत
१	प्रमुख अधिकृत	विशिष्ट				१	१	-	
२	सह-सचिव (प्र.)	रा.प.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	-	१	१	-	
३	सह-सचिव (प्रा.)	रा.प.प्रथम (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	हाइवे	१	१	-	
४	उप-सचिव	रा.प.द्वि	प्रशासन	सा.प्र.	-	३	२	१	
५	उ.स. कानून	रा.प.द्वि.	न्याय	कानून	-	१	-	१	केन्द्रमा सरुवा भएको तर हाजिर नभई बढुवा भएको जानकारी प्राप्त
६	सि.डि.ई.	रा.प.द्वि (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	इरिगेशन	१	१	-	
७	सि.डि.ई.	रा.प.द्वि (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रीकल	जनरल इलेक्ट्रीकल	१	१	-	
८	सि.डि.ई.	रा.प.द्वि (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	स्यानिटरी	१	१	-	
९	शा.अ.	रा.प.तृ	प्रशासन	सा.प्र.	-	८	५	३	
१०	ले.अ.	रा.प.तृ.	प्रशासन	लेखा	-	१	१	-	
११	शा.अ. (कानून)	रा.प.तृ	न्याय	कानून	-	१	१	-	
१२	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	इरिगेशन	१	१	-	
१३	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	एयरपोर्ट	१	-	१	पर्यटनबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
१४	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	हाइवे	१	१	-	भौतिक योजना तथा निर्माण/ सडकबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने हालै सरुवा भै रमान गरिएको तर हाजिर हुन नआएको
१५	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	विल्डिङ्ग एण्ड	२	२	-	

सि. नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा	समूह	उप समूह	दरबन्दी संख्या	पदपूर्ति संख्या	रिक्त संख्या	कैफियत
					आर्किटेक्चर				
१६	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलिकम्यूनिकेशन	इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलिकम्यूनिकेशन	१	-	१	सूचना तथा संचार मन्त्रालयबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
१७	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल	जनरल मेकानिकल	१	-	१	केन्द्रको स्थापना हुँदा नै दरबन्दी सृजना भएको
१८	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	विविध	कम्प्युटर	-	१	-	१	लोकसेवा आयोग
१९	वातावरण विद	रा.प.तृ. (प्रा.)	विविध	-	-	१	-	१	जनसंख्या तथा वातावरण मन्त्रालयबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
२०	समाजशास्त्री	रा.प.तृ. (प्रा.)	विविध	-	-	१	-	१	सडक विभागबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
			अधिकृतस्तर		जम्मा	३०	१९	११	

२. सहायकस्तर (राजपत्र अनङ्कित)

२१	ना.सु.	रा.प.अनं. (प्र.)	प्रशासन	सा.प्र.	-	१०	८	२	रिक्त ना.सु. २ पद सहकारी विभागबाट जनशक्ति सहित स्थानान्तरण हुनुपर्ने
२२	टा.ना.सु.	““	प्रशासन	सा.प्र.		१	१	-	अख्तियारमा काज
२३	लेखापाल	रा.प.अनं. (प्र.)	प्रशासन	लेखा	-	१	१	-	
२४	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	इरिगेशन	१	१	-	
२५	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	हाइवे	१	-	१	भौतिक योजना तथा निर्माण/ सडकबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
२६	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	स्यानेटरी	१	१	-	
२७	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्चर	१	१	-	
२८	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रिकल	जनरल इलेक्ट्रिकल	१	-	१	जलश्रोत / विद्युत विकासबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने

२९	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलिकम्यूनिकेशन	इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलिकम्यूनिकेशन	१	-	१	सूचना तथा संचारबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
३०	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	जनरल	१	१	-	
३१	ओ.सि.	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	मे. ई.	निर्माण उपकरण सम्भार	१	१	-	
३२	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	विविध	-	-	५	४	१	
		सहायकस्तर (राजपत्र अनंकित कर्मचारी)			जम्मा	२५	१९	६	
					कूल जम्मा	५५	३८	१७	

३३	फाजिल								
	१. टा.ना.सु	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सा.प्र.		-	२	-	
	२. टा.ख.	रा.प.अनं.द्वि.	प्रशासन	सा.प्र.		-	२	-	
	३. खरिदार	रा.प.अनं.द्वि.	प्रशासन	सा.प्र.		-	१	-	
	४. मुखिया	रा.प.अनं.तृ.	प्रशासन	सा.प्र.		-	१	-	
					जम्मा		६		
३४	करारको दरबन्दी								
	१. हसचा					५	४	१	
	२. पियन					१०	१०	-	
	३. पाले					२	२	-	
	४. स्वीपर					२	२	-	
	५. माली					१	१	-	
	जम्मा					२०	१९	१	

३५	काजमा रहेका साविक विशेष प्रहरी विभागका प्रहरी कर्मचारीहरु								
	प.द.	संख्या							
	प्र.अ.म.नि.	१							
	प्र.ब.उ.	२							
	प्र.उ.	२							
	प्र.ना.उ.	२							
	प्र.नि	१७							
	प्र.ना.नि	११							
	प्र.स.नि.	२३							
	प्र.ह.	८							
	प्र.ज.	१							
	जम्मा	६६							

हाल केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरु १८ + १७ + ६ + १९ + ६६ = १२६

हाल केन्द्रमा कार्यरत निजामती कर्मचारीहरुको नामावली

सि.नं	पद	कर्मचारीको नाम	कैफियत
ज्ञ	प्रमुख अधिकृत	श्री कृष्णकुमार श्रेष्ठ	
द्	सह-सचिव	श्री विनोद कुमार अधिकारी	
घ	सह-सचिव(प्रा)	श्री केशव प्रसाद पोखरेल	
द्ध	उप-सचिव	श्री अच्युतराज शर्मा	
छ	उप-सचिव	श्री दण्डपाणी बराल	
ट	सि.डि.ई.	श्री प्रकाश पौडेल	
ठ	सि.डि.ई.	श्री राम काजी कायस्थ	
ड	सि.डि.ई.	श्री केदारमान प्रजापती	
ढ	शाखा अधिकृत	श्री सागर राज आचार्य	
ज्ञण	शाखा अधिकृत	श्री मनहरि खड्का	
ज्ञज्ञ	शाखा अधिकृत	श्री जनार्दन गौतम	
ज्ञद्	शाखा अधिकृत	श्री आनन्द राम पौडेल	
ज्ञघ	शाखा अधिकृत	श्री राजेन्द्र प्रसाद आचार्य	
ज्ञद्ध	शाखा अधिकृत (कानुन)	श्री कृष्णराज खनाल	
ज्ञछ	लेखा अधिकृत	श्री भगवान प्रसाद उप्रेती	
ज्ञट	इन्जिनियर	श्री महेन्द्र पराजुली	
ज्ञठ	इन्जिनियर	श्री जीवन बहादुर प्रधान	
ज्ञड	इन्जिनियर	श्री प्रेम बहादुर महर्जन	
ज्ञढ	ना.सु.	श्री दुर्गा प्रसाद घिमिरे	
द्ण	ना.सु.	श्री कोपीलाल भुसाल	
द्ज्ञ	ना.सु.	श्री मदन बहादुर जि.सी.	
द्द	ना.सु.	श्री श्याम महर्जन	
द्घ	ना.सु.	श्री सोम नाथ आचार्य	
द्द्ध	ना.सु.	श्री मणिराम घिमिरे	
द्छ	लेखापाल	श्री धर्मराज शाक्य	
द्ट	ओ.सी.	श्री शेखर दली	
द्ठ	मे.ओ.सी.	श्री याम बहादुर राई	
द्ड	ओ.सी.	श्री हरिराम ढकाल	
द्ढ	ओ.सी.	श्री बलराम चापागाई	
घण	ओ.सी.	श्री निरन्जन कुमार भट्टराई	
घज्ञ	कम्प्युटर अपरेटर	श्री सुरेश श्रेष्ठ	
घद्	कम्प्युटर अपरेटर	श्री दिवाकर श्रेष्ठ	
घघ	कम्प्युटर अपरेटर	श्री नवराज गौतम	
घद्ध	कम्प्युटर अपरेटर	श्री पुष्कर चन्द्र घिमिरे	
घछ	टा.ना.सु.	श्री नरेन्द्र श्रेष्ठ	
घट	टा.ना.सु.	श्री आनन्द प्रसाद अधिकारी	
घठ	टा.ना.सु.	श्री राजेन्द्रलाल श्रेष्ठ	
घड	खरिदार	श्री अशोक रत्न बज्राचार्य	
घढ	टा.ख.	श्री केशव बहादुर भण्डारी	
द्घण	टा.ख.	श्री किर्ती श्रेष्ठ	
द्दज्ञ	मुखिया	श्री कृष्ण प्रसाद मिश्र	

हाल केन्द्रमा काजमा कार्यरत प्रहरी कर्मचारीहरुको नामावली

सि.नं.	दर्जा	कर्मचारीको नाम, थर	कैफियत
ज	प्र.अ.म.नि.	श्री सच्चिदानन्द सिटौला	
द	प्र.ब.उ.	श्री महावीर प्रसाद मल्ली	
घ	प्र.ब.उ.	श्री वासुदेव मरासिनी	
ढ	प्र.उ.	श्री कृष्ण प्रसाद सापकोटा	
छ	प्र.ना.उ.	श्री रोशन बहादुर कुँवर	
ट	प्र.ना.उ.	श्री केशर बहादुर के.सी.	
ठ	प्र.नि	श्री टेकन्द्र बहादुर शाही	
ड	प्र.नि.	श्री गणेश चन्द	
ढ	प्र.नि.	श्री भवान सिंह विष्ट	
जण	प्र.नि.	श्री लोकेन्द्र राज भट्टराई	
जज्ञ	प्र.नि	श्री मोहन खरेल	
जद	प्र.नि	श्री धनेन्द्र बहादुर खत्री	
जघ	प्र.नि	श्री योगेश श्रेष्ठ	
जढ	प्र.नि.	श्री गणेश गिरी	
जछ	प्र.नि	श्री केदार थापा	
जट	प्र.नि.	श्री कमल प्रसाद अधिकारी	
जठ	प्र.नि	श्री विजय कुमार श्रेष्ठ	
जड	प्र.नि.	श्री निरन्जन विष्ट	
जढ	प्र.नि.	श्री विभूति राज कोइराला	
दण	प्र.नि.	श्री राम कृष्ण अधिकारी	
दज्ञ	प्र.नि.	श्री इन्द्र बहादुर डाँगी	
दद	प्र.नि.	श्री गणेश बहादुर शाही	
दघ	प्र.नि.	श्री नवल किशोर प्रसाद कलवार	
दढ	प्र.ना.नि	श्री जगत बहादुर विष्ट	
दछ	प्र.ना.नि.	श्री केशव प्रसाद उपाध्याय	
दट	प्र.ना.नि	श्री ऐन बहादुर मल्ल	
दठ	प्र.ना.नि	श्री कालु अधिकारी	
दड	प्र.ना.नि	श्री परशुराम खड्का	
दढ	प्र.ना.नि.	श्रीमती उर्मिला खड्का	
घण	प्र.ना.नि	श्री श्याम सुन्दर पण्डित	
घज्ञ	प्र.ना.नि	श्री ध्रुव बस्नेत	
घद	प्र.ना.नि	श्री रविन्द्र कुमार बोगटी	
घघ	प्र.ना.नि	श्री न्हँछे बहादुर प्रजापति	
घढ	प्र.ना.नि.	श्री विष्णु देव पन्त	
घछ	प्र.स.नि	श्री विष्णु भक्त न्यौपाने	
घट	प्र.स.नि	श्री मणिराज मल्ल	
घठ	प्र.स.नि.	श्री उद्धव के.सी.	
घड	प्र.स.नि	श्री विनोद तामाङ	

घढ	प्र.स.नि	श्री मेघराज गुरुड	
ढण	प्र.स.नि	श्री राम चन्द्र भण्डारी	
ढज	प्र.स.नि	श्री प्रवित्र श्रेष्ठ	
ढद्	प्र.स.नि	श्री शिव कुमार पौडेल	
ढघ	प्र.स.नि.	श्री प्रचण्ड वहादुर थापा	
ढढ	प्र.स.नि.	श्री आधार कुमार शाह	
ढछ	प्र.स.नि	श्री राजन थापा	
ढट	प्र.स.नि	श्री राजेन्द्र कुमार पोखरेल	
ढठ	प्र.स.नि	श्री विक्रम थापा	
ढड	प्र.स.नि	श्री उपेन्द्र के.सी.	
ढढ	प्र.स.नि	श्री सरोज कुमार अधिकारी	
छण	प्र.स.नि	श्री अर्जुन खड्का	
छज	प्र.स.नि	श्री गणेश कुमार श्रेष्ठ	
छद्	प्र.स.नि	श्री रमेश खरेल	
छघ	प्र.स.नि	श्री प्रदिप थापा	
छढ	प्र.स.नि	श्री माधव के.सी.	
छछ	प्र.स.नि	श्रीमती भवानी पाण्डे	
छट	प्र.स.नि	श्री सुन्दर पाण्डे	
छठ	प्र.स.नि	श्री कमल राई	
छड	प्र.ह.	श्री सुभाषमान श्रेष्ठ	
छढ	प्र.ह.	श्री रघुनाथ आचार्य	
टण	प्र.ह.	श्री प्रकाश खत्री	
टज	प्र.ह.	श्री किरण कुमार रानाभाट	
टद्	प्र.ह.	श्री नविन कुमार ढकाल	
टघ	प्र.ह.	श्री माधव गौतम	
टढ	प्र.ह.	श्री कृष्ण प्रसाद अधिकारी	
टछ	प्र.ह.	श्री वम वहादुर खड्का	
टट	प्र.ज.	श्री गुन्जमान लामा	

परिशिष्ट “ग”

श्री ५ को सरकार
राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
सूचना संकलन तथा अन्वेषण शाखा

२०६१ साल श्रावण १ गते २०६२ साल आषाढ मसान्त सम्म यस शाखामा दर्ता भएका उजुरी
निवेदनको मासिक परिमाण

महिना	उजुरी परेको	फछ्यौट भएको
श्रावण	१०	६
भाद्र	१२	७
आश्विन	१२	७
कार्तिक	७	४
मंसिर	१०	५
पौष	१०	२
माघ	१९	९
फाल्गुण	१८	५
चैत्र	१३	१०
बैशाख	१९	५
जेष्ठ	२७	७
आषाढ	२२	-
जम्मा	१७९	६७

गत आ.ब. २०६०/६१ को जिम्मेवारी सरेको संख्या : ४५

यस आ.ब. ०६१/६२ मा जिम्मेवारी सरेकोबाट फछ्यौट संख्या : २८

(घ-१) राष्ट्रिय योजना आयोग मार्फत प्राप्त कार्यक्रम अनुसार प्राविधिक परीक्षण गरिएका आयोजनाहरु

१. नौविसे सिंचाई (SISP) आयोजना, काभ्रे
२. गौशाला-चावहिल सडक सुधार आयोजना, काठमाडौं
३. गौशाला-रातोपुल सडक सुधार अयोजना, काठमाडौं
४. थानकोट सडक सुधार (Bay) आयोजना, काठमाडौं
५. वुडमती नदी नियन्त्रण योजना, ललितपुर
६. थानकोट-नौविसे क्षेत्र नमूना पैरो नियन्त्रण आयोजना, धादिङ्ग

(घ-२) विश्व बैंकको सहयोगमा संचालित रोड मेन्टेनेन्स एण्ड डेभलप्मेण्ट प्रोजेक्ट अन्तर्गत प्राविधिक परीक्षण सम्पन्न भएका आयोजनाहरु

१. मुग्लिङ - नारायणघाट सडक (मर्मत संभार) आयोजना
२. वुटवल - नारायणघाट सडक (PBMC) आयोजना
३. स्याउले - सिलगढी सडक (मर्मत संभार) आयोजना
४. सिलगढी - साँफेवगर सडक (मर्मत संभार) आयोजना

(घ-३) विश्व बैंकको सहयोगमा संचालित रोड मेन्टेनेन्स एण्ड डेभलप्मेण्ट प्रोजेक्ट अन्तर्गत प्राविधिक परीक्षण चालु रहेका आयोजनाहरु

१. तानसेन - रिडी - तम्घास सडक आयोजना
२. गोरुसिंगे - सन्धिखर्क सडक आयोजना
३. कोशी राजमार्गको लेउती खण्ड पहिरो नियन्त्रण तथा आकस्मिक सडक मर्मत काम

परिशिष्ट "ड"

एसियाली विकास बैंकको प्राविधिक सहयोगमा प्राविधिक परीक्षण संचालनको क्रममा रहेका आयोजनाहरु :

१. ग्रामीण पूर्वाधार विकास (सडक) आयोजना, बाग्लुङ
२. ग्रामीण पूर्वाधार विकास (सडक) आयोजना, बाग्लुङ
३. ग्रामीण पूर्वाधार विकास (सडक) आयोजना, काभ्रे
४. साँखु - नगरकोट ग्रामीण सडक आयोजना, काठमाडौं
५. ग्रामीण पहुँच (सडक) आयोजना, भोजपुर
६. कमला सिंचाई (व्यवस्थापन - हस्तान्तरण) आयोजना, धनुषा
७. पञ्चकन्या सिंचाई (व्यवस्थापन - हस्तान्तरण) आयोजना, चितवन
८. प्रगन्ना कुलो सिंचाई आयोजना, देउखुरी, दाङ
९. शहरी खानेपानी तथा ढल निकास आयोजना, पर्सा, चितवन
१०. शहरी खानेपानी तथा ढल निकास आयोजना, वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत